

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav informačních studií a knihovnictví

Adéla Špačková

Google generace a její vztah k informacím
Google generation and its relationship to information
Bakalářská práce

Praha, 2013

PhDr. Hana Slámová Ph.D.

Poděkování

Děkuji vedoucí práce PhDr. Haně Slámové Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky a vstřícný přístup.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 22. 7. 2013

.....

podpis

Bibliografický záznam:

Adéla Špačková. *Google generace a její vztah k informacím*. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví, 2013. 54 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Hana Slámová Ph.D.

Anotace:

Cílem práce je provést analýzu informačních potřeb žáků narozených po roce 1995 a zjistit jakým způsobem tyto potřeby uspokojují. Práce se snaží odpovědět na otázky, jaké informace preferuje "Google" generace, jak škola a především učitelé motivují žáky k vyhledávání informací. Práce se skládá ze dvou hlavních částí. První část se bude zabývat obecným vymezením problematiky generací a charakteristikou "Google" generace. Druhá část se věnuje průzkumu zaměřenému na informační potřeby a informační gramotnost žáků II. stupně základní školy. V rámci průzkumu se zkoumá i role učitelů a školy v celé problematice.

Anotation:

This bachelor thesis aims to analyze information needs of students born after year 1995 and find out ways they use to meet their needs. Thesis tries to answer questions which information prefers so called "Google" generation, how school and teachers first of all motivates students to searching for information. This bachelor thesis is composed from two main parts. First part occupes general determination of generation's issues and characteristic of "Google" generation. Second part devotes to research about information needs and information literacy of elementary school students. Within research is also explored function of teachers and school in issues.

Klíčová slova:

Informace, google generace, informační gramotnost, informační potřeba

Keywords:

Information, google generation, information literacy, information needed

Obsah

Předmluva.....	6
1. Generace	8
1.1. Veteráni.....	9
1.2. Babyboomers	10
1.3. Generace X	11
1.4. Generace Y	12
1.5. Google generace	13
1.6. Generace Alfa	14
2. Role informace v životě Google generace.....	14
2.1. Informace a informační potřeba.....	15
3. ICT na základních školách	17
3.1. Škola pro 21. Století.....	17
3.2. Stav ICT na základních školách,.....	17
4. Empirické šetření.....	19
4.1. Cíle průzkumu.....	19
4.2. Metodologie	19
4.3. Hlavní hypotézy.....	19
4.4. Dotazníky.....	19
4.5. Průzkum mezi členy Google generace.....	20
4.5.1. Identifikační otázky	20
4.5.2. Internet.....	21
4.5.3. Vyhledávání informací	27
4.5.4. Městská a školní knihovna.....	30
4.6. Průzkum mezi učiteli	33
4.6.1. Identifikační otázky	34
4.6.2. Informační návyky žáků z pohledu učitelů,.....	35
4.6.3. ICT a knihovny na základních školách.....	42
4.6.4. Názor učitelů na Google generaci.....	48
5. Závěr.....	52
6. Zdroje	54
7. Seznam grafů a tabulek.....	58
8. Příloha č.1: Příklad vyplněného dotazníku – žák	60
9. Příloha č.2: Příklad vyplněného dotazníku – učitel.....	62

Předmluva

V USA, Velké Británii a v jiných zemích se vede diskuze o rozdílech mezi novou generací tzv. generace Google a generacemi předchozími tj. generace veteránů, baby boomers, generace X, generace Y. Každá z těchto generací je specifická, má různé pohledy na svět, společnost a dává přednost jinak získaným informacím. Generace se různě překrývají a nelze je striktně oddělit.

Myšlenka informačních generací je dnes využívána v různých oblastech, můžeme se s ní například setkat ve všech sférách marketingu, ale i školství a samozřejmě v oblasti informačních služeb a knihovnictví. V České republice je však tato myšlenka zatím opomíjena. Lidé přicházející do oblasti informačních služeb a knihovnictví se mění, ať už hovoříme o uživatelích či profesionálech. S technickým pokrokem se vyvíjí informační potřeby a způsoby jakými je uspokojována. Teorie informačních generací je důležitá pro knihovníky, informační pracovníky a učitele, protože nám řekne, jakým způsobem jaká generace získává informace. To nám umožní se efektivně zaměřit na danou generaci.

Nejmladší s těchto generací nazýváme Google generace, někdy také pojmenována jako generace Z nebo Millenium generace, a narodila se po roce 1995. Google generace má jiné vlastnosti než předešlé generace, protože vyrůstala v digitálním věku a dávají přednost internetu jako hlavnímu zdroji informací. Název této generace vznikl na základě jejich přístupu ke světu skrze Google a jejich důvěru v tuto společnost.

Dnešní žák II. stupně či víceletého gymnázia má potřebu neustále získávat informace, ale hodnota této informace nemá vysokou intelektuální hodnotu, jedná se především o informace o přátelích, které získávají prostřednictvím sociálních sítí. V případech odbornějších informací se orientují na vyhledávání v prostředí internetu a neověřují jejich pravdivost. Google generace už téměř knihovnu nenavštěvují. Učitelé se do jisté míry snaží děti motivovat k získávání informací pomocí zadávání referátů, seminárních prací a povinné četby, ale žáci to berou pouze jako povinnost.

Cílem práce je provést analýzu informačních potřeb žáků na základní škole či víceletých gymnáziích a zjistit jakým způsobem je tato potřeba uspokojována. Práce se bude snažit odpovědět na otázky, jaké informace preferuje Google generace, jak škola a především učitelé motivují žáky k vyhledávání informací a jak pomáhají se v nich orientovat.

Bakalářská práce se skládá ze dvou hlavních částí. První část se zabývá obecným vymezením problematiky, jako jsou druhy generací a jejich charakteristika, kde největší prostor bude věnován Google generaci a jejich informačním potřebám. Druhá část se věnuje průzkumu, který je zaměřen na informační potřeby žáků a učitelů a na to jaké formy informačních zdrojů využívají a proč, dotazníky byly vytvořeny dva. Jeden je určen Google generaci a druhý přímo pro učitele.

1. Generace

Každá generace má svůj vlastní odlišný soubor hodnot, který byl vyvinut ze sociálního prostředí, ve kterém daná generace vyrostla. Různé generace mají různé hodnoty a přesvědčení týkající se rodiny, kariéry, soukromého života, vzdělávání a rozvoje a také informačních potřeb. Demografové je pojmenovali různě, nejčastější rozdělení je dle data narození na generace Veteránů, Baby Boomers, generace X, generace Y a generace Z neboli Google generace.

Tab. 1 Přehled generací dle data narození

Generace Veteránů	1915 - 1945
Baby Boomers	1946 - 1964
Generace X	1965 - 1979
Generace Y	1980 - 1994
Google generace	1995 - 2010?

Jedni z prvních kdo se zabývali problematikou generací, byli William Strauss s Neilem Howem. V jejich knize *Generation*¹ řeší 500 let americké historie z pohledu generací, které se střídají v cyklech dle archetypů – prorok, nomád, hrdina a umělec². Každý z těchto typů má své typické vlastnosti a střídají se dominantní a recesivní archetypy. Dominantní jsou prorok a hrdina, recesivní archetypy představují nomádi a umělci.

Pochopení rozdílu mezi generacemi je důležité při komunikaci s členy různých generací, protože každá generace dává přednost jiným a jinak podávaným informacím.

Each generation has its own distinct set of values that is developed from the social environment in their early years. Different generations have different values and beliefs

¹ STRAUSS, William a Neil HOWE. *Generations: the history of America's future, 1584 to 2069*. 1. vyd. New York: Morrow, 1991. ISBN 0688081339.

² Viz Tabulka č.2– archetypy versus generace

*regarding family, career, the work/life balance, training and development, loyalty, gender roles, the work environment and expectations of leaders.*³

Rozdíly lze najít i ve způsobu a doby používání internetu. Lidé, kteří přicházejí do oblasti informačních služeb (ať už jako uživatelé nebo profesionálové), se mění, David Bawden na to upozornil na Infóru 2009 ve svém workshopu nazvaném: Informační generace: změna nebo kontinuita?⁴. Pochopením generací lze odhadnout i budoucnost a tím se přizpůsobit požadavkům uživatelů či zákazníků.

Generace nelze striktně oddělit, překrývají se, roky narození fungují jen jako pomocná veličina. Hlavní rozdíly generací jsou dány způsobem uvažování, který je ovlivněn jejich vlastními prožitky, a vždy existují jedinci, kteří stojí mimo generace nebo naopak patří do dvou generací.

1.1. Veteráni

Generace veteránů se narodila v letech 1915 až 1945. Velký vliv na tuto generaci měla II. světová válka a pád americké burzy v roce 1929. Hlavní charakteristikou generace je nesourodost, proto jsou často ještě děleny do podskupin⁵ dle článku od Kaylene Williams⁶ se dají dělit například jako Pre-depression generation, nar. 1915-1930 a Depression generation nebo dle Jo Jacksona⁷ na Depression era, World War II a Post-War cohort.

Dnešní veteráni dosáhli 65 a více let a jsou v důchodovém věku. Zdrojem informací a komunikace v jejich raném životě bylo hlavně rádio, knihy, noviny a dopis či telegram. Samozřejmě se naučili používat i telefon, televizi nebo i internet, ale s těmi se seznámili

³ JACKSON, Jo. *Veterans, Baby Boomers, Gen X, Gen Y and Gen Z: Understanding the Different Generations and Their Characteristics*. [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://jojackson.suite101.com/veterans-baby-boomers-gen-x-gen-y-and-gen-z-a185353>.

⁴ [Ikaros, redakce](#). Informační generace: změna nebo kontinuita? (David Bawden). *Ikaros* [online]. 2009, roč. 13, č. 5/2 [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.ikaros.cz/node/5462>. URN-NBN:cz-ik5462. ISSN 1212-5075.

⁵ Viz tabulka č.2

⁶ WILLIAMS, Kaylene C. Robert A. PAGE. Marketing to the generations [online]. 2011. [cit. 2012-04-19]. Dostupný z: <http://www.aabri.com/manuscripts/10575.pdf>.

⁷ JACKSON, Jo. *Veterans, Baby Boomers, Gen X, Gen Y and Gen Z: Understanding the Different Generations and Their Characteristics*. [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://jojackson.suite101.com/veterans-baby-boomers-gen-x-gen-y-and-gen-z-a185353>.

až v průběhu života a někteří jedinci mají problém s užíváním technických pokroků jako je právě internet či mobilní telefon. Pro Veterány je velice důležitá knihovna, např. V Knihovně Jiřího Mahena v Brně tvoří 19 procent všech čtenářů lidé nad 60 let.⁸ Knihovny se seniorům velice věnují a nabízejí jim různé někdy i bezplatné kurzy hlavně z oblasti počítačové gramotnosti nebo jazykových kurzů.

V posledních letech se tato generace snaží zapojit do virtuálního světa, hlavně do sociálních sítí. Počet Veteránů jako uživatelů se rok od roku zvyšuje. V měsících únor až duben 2012 byl v USA největší nárůst profilů na Facebooku u věku 65 a více let, dnes je v USA podíl této generace na Facebooku 5 procent, v České republice jsou to 3 procenta⁹.

1.2. Babyboomers

Po druhé světové válce se rapidně zvýšila porodnost po celém světě, odtud vznikl také její název. Generace narozená v letech 1946-1964. Na rozdíl od předchozí generace Veteránů vyrostli Babyboomers v bezpečnější době a v lepších ekonomických časech, což má za následek jejich větší optimismus vůči životu a práci¹⁰. Babyboomers vidí svoji práci jako naplnění, oni dali světu pojmy jako workoholismus či superžena (žena zvládající kariéru i rodinu). Mají také tendenci prodloužit svůj odchod do důchodu, což nejspíš také způsobuje celková ekonomická situace dnešní doby.

*In contrast to their parents' linear lives – get educated, get married, get a job, have kids, retire at age 65 – the concept of age-appropriate behavior is alien to Baby Boomers. Many members of this generation have gone back to college, started a second career, started a second family, quit a job during their late-50s, and have plans to continue working beyond age 65.*¹¹

⁸ ŠUBROVÁ Jana a Edita VALIŠOVÁ. Senior v péči Knihovny Jiřího Mahena . *Inflow: information journal* [online]. 2010, roč. 3, č. 12 [cit. 2012-04-19]. ISSN 1802-9736. Dostupný z WWW: <http://www.inflow.cz/senior-v-peci-knihovny-jiriho-mahena>.

⁹ Social bakers: The recipe for social marketing success. [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.socialbakers.com/facebook-statistics>.

¹⁰ BEEKMAN, Trent. Fill in the Generation Gap. *Strategic Finance*. 2011, roč. 93, č. 3, s. 15-17. ISSN 1524833X.

¹¹ MILLER, Richard a Kelli WASHINGTON. *Consumer behavior 2009* [online]. 5. vyd. The United States of America: Richard K. Miller & Associates, 2008 [cit. 2012-04-19].

Procentuální podíl této generace jako uživatelů Facebooku je cca 21 procent¹² ve světě a využívají i pracovní síť LinkedIn, kde tvoří cca 36 procent uživatelů¹³, tato síť je primárně určena jako pomocník při navazování pracovních vztahů. Hlavním zdrojem informací je pro ně televize, přesto jsou ochotní se učit novým mediím a uživatelské znalosti výpočetní techniky.

1.3. Generace X

Tato generace někdy pojmenována jako generace MTV dnes dosáhla věku 32 až 47 let, narodila se tedy v letech 1965 - 1979. Mezi typické vlastnosti této generace patří cynismus, zvědavost a snaha udržet rovnováhu mezi osobním a pracovním životem, mají až tendenci ho striktně oddělovat. Dnes prožívají vrchol své kariéry, jsou schopni se přizpůsobovat a vyhledávají nové cíle. Často si dálkově doplňují vzdělání nebo se jinak rekvalifikují, díky tomu se tato generace zařadila mezi nejvzdělanější¹⁴.

Jejich vztah k výpočetní technice je pozitivního rázu. V USA používá internet v roce 2011 asi 88 procent této generace, v roce 2008 to bylo 80 procent. Uživatelé na Facebooku je cca 17 procent v USA a 16 procent v České republice¹⁵.

*Several recent surveys have shown that younger workers, especially those in Generation X, hold a work/life balance, opportunities for growth, and good work relationships higher in importance than generations before them. Gen X employees view work as secondary to their lives outside the office, which may mean more time with their children or time to pursue a hobby.*¹⁶

ISBN 1-57783-134-9. Dostupné z: <http://library.spokanefalls.edu/pdf/ConsumerBehavior2009.pdf>.

¹² Social bakers: The recipe for social marketing success. [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.socialbakers.com/facebook-statistics>.

¹³ The state of LinkedIn. *Socialnomics: World of mouth for social good* [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.socialnomics.net/2011/03/28/linkedin-hits-100-million-breakdown-by-country-graphic/>.

¹⁴ REISENWITZ, Timothy H. a Rajesh IYER. Differences in generation x and generation y: implications for the organization and marketers. *Marketing Management Journal*. 2009, roč. 19, č. 2, s. 91-103. ISSN 1534973X.

¹⁵ Social bakers: The recipe for social marketing success. [online]. [cit. 2012-05-19]. Dostupné z: <http://www.socialbakers.com/facebook-statistics>.

¹⁶ MILLER, Richard a Kelli WASHINGTON. *Consumer behavior 2009* [online]. 5. vyd. The United States of America: Richard K. Miller & Associates, 2008 [cit. 2012-05-19].

Generace X žije na pomezí tradičních i multimediálních kanálů, umějí efektivně využívat oboje, přesto si dovedou představit svět bez internetu a mobilních telefonů. Dle agentury Forrester Research v roce 2010 trávili 16,7 hodin na internetu týdně z toho 7,3 během pracovní doby¹⁷.

1.4. Generace Y

Generace Y narozená v letech 1980 až 1995 je poslední generace, která nejdříve chodila do školy a až poté se seznámila s internetem. Tato generace se stala první globální generací, padla železná opona a v různých vyspělých státech nejsou takové rozdíly jako před pádem¹⁸. V důsledku posunu technických vymožeností se posunula i Generace Y, při vzdělání využívají více technologií než předešlé generace, což znamená i jiný přístup k informacím. Dokonce některé výzkumy naznačují fyziologickou změnu mozku¹⁹.

*Digital natives, fluent in acquiring and using technological tools and learning this technology quickly with an intuitive understanding of digital language, seem to use these tools as an extension of their brains . As members of the first generation to grow up with digital technology, they can speak its language . Since birth, Gen Y has been surrounded by visual electronic media, from Sesame Street to MTV and from home computers and video games to cyberspace, networks, and virtual reality . This generation is accustomed to instantaneous hypertext, downloaded music, communication via cell phone and text messaging, and information from laptops.*²⁰

ISBN 1-57783-134-9. Dostupné z:
<http://library.spokanefalls.edu/pdf/ConsumerBehavior2009.pdf>.

¹⁷ MILLER, Richard a Kelli WASHINGTON. *Consumer behavior 2009* [online]. 5. vyd. The United States of America: Richard K. Miller & Associates, 2008 [cit. 2012-05-19].

ISBN 1-57783-134-9. Dostupné z:
<http://library.spokanefalls.edu/pdf/ConsumerBehavior2009.pdf>.

¹⁸ ČESKÁ TELEVIZE. Generace Y. In: *Youtube* [online]. 2009-02-09 [cit. 2012-02-06]. 5:19 min. Kanál uživatele Rumceis. Dostupné z:
<http://www.youtube.com/watch?v=zQrqZodEwVU>.

¹⁹ BLACK, Alison. Gen Y: Who They Are and How They Learn. *Educational Horizons*. 2010, roč. 88, č. 2, s. 92-101. ISSN 0013175X. Dostupné z:
<http://www.eric.ed.gov/PDFS/EJ872487.pdf>.

²⁰ BLACK, Alison. Gen Y: Who They Are and How They Learn. *Educational Horizons*. 2010, roč. 88, č. 2, s. 92-101. ISSN 0013175X. Dostupné z:
<http://www.eric.ed.gov/PDFS/EJ872487.pdf>.

Generace Y a Google generace se začleňují mezi digitální domorodce. Předchozí generace se řadí mezi tzv. digitální imigranty. S tímto rozdělením přišel jako první Marc Prensky²¹. To rozdělení je dáno znalostí přístupu k počítači a internetu, to znamená, že práce s počítačem a internetem je pro digitální domorodce přirozená věc, na rozdíl od digitálních emigrantů. Role rodiče jako učitele a dítěte jako žáka se otáčí, dítě učí svého rodiče, jak správně zacházet s počítačem, internetem či kamerou, aj.

Co se týká sociálních sítí, je to generace, která tvoří v USA 47 procent uživatelů na Facebooku a v České republice to je 56 procent uživatelů²². Na pracovní síti LinkedIn má 57 procent uživatelé ve věku 18-34²³. Momentálně tato generace nejvíce využívá sociální sítě, ale s největší pravděpodobností ji následující generace předežene v užívání sociálních sítí, až dospěje. Na rozdíl od ostatních generací nejsou pouze konzumenti informací ve virtuálním světě, ale přímo informace tvoří.

1.5. Google generace

Google generace neboli Z generace je první generací, která prožila celý svůj dosavadní život v digitálním světě. Narodili se po roce 1995. Jsou dětmi převážně Generace X. Nikdy nepoznali život bez internetu a mobilních telefonů, jsou také často nazýváni jako digitální domorodci²⁴ to, ale není přesné označení, protože mezi digitální domorodce patří i předchozí generace Y.

Today's students have not just changed incrementally from those of the past, nor simply changed their slang, clothes, body adornments, or styles, as has happened between generations previously. A really big discontinuity has taken place. One might even call it a "singularity" – an event which changes things so fundamentally that there is

²¹ PRENSKY, Mark. *From digital natives to digital wisdom: hopeful essays for 21st century learning*. 1. vyd. Calif.: Thousand Oaks, 2012. ISBN 1452230099.

²² Social bakers: The recipe for social marketing success. [online]. [cit. 2012-05-19]. Dostupné z: <http://www.socialbakers.com/facebook-statistics>

²³ The state of LinkedIn. *Socialnomics: World of mouth for social good* [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.socialnomics.net/2011/03/28/linkedin-hits-100-million-breakdown-by-country-graphic/>.

*absolutely no going back. This so-called “singularity” is the arrival and rapid dissemination of digital technology in the last decades of the 20th century.*²⁵

Od dětství vyrůstají v prostředí obklopeném notebooky, smartphony, wifi sítí, svět kolem nich je online, proto chtějí být také online. To samé očekávají i od knihoven, možnost vzdáleného přístupu ke všem materiálním, které nabízejí. Touto problematikou se zabývala Caroline Geck ve svém článku: *The generation Z connection: teaching information literacy to the newest net generation.*²⁶

Tato generace tvoří na Facebooku 10 procent v USA a V České republice tvoří 15 procent²⁷, v těchto procentech jsou započteny i uživatelé mladší 13 let. Slovo internet má pro Google generaci jiný význam než pro předešlé generace, internet pro ně znamená především vztahy..

1.6. Generace Alfa

Do této generace patří dnešní nemluvňata až batolata a lze pouze odhadovat, jací budou. Generace je nejčastěji zařazována jako narozena v letech 2010 až 2025. V knize **The ABC of XYZ : understanding the global generations**²⁸ se autoři v poslední kapitole zabývají touto otázkou. Generace Alfa dle autorů bude velice materialistická a technologicky zaměřená.

2. Role informace v životě Google generace

Tito mladí lidé jsou od mala vystaveni vlivům technických vymožeností, vysokorychlostního a wifi internetu, který jim umožňuje stále připojení. Komunikace s lidmi

²⁵ PRENSKY, Mark. Digital Natives, Digital Immigrants. *On the horizon* [online]. 2001, s. 6 [cit. 2012-05-19]. Dostupné z: <http://www.marcprensky.com/writing/prensky%20-%20digital%20natives,%20digital%20immigrants%20-%20part1.pdf>.

²⁶ GECK, Caroline. The generation Z connection: teaching information literacy to the newest net generation. *Teacher Librarian*. Feb 2006. vol. 33, no. 3, s. 19-23. ISSN: 1481-1782. Fulltext dostupný komerčně z: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=lih&AN=19832337&lang=cs&site=ehost-live>.

²⁷ Social bakers: The recipe for social marketing success. [online]. [cit. 2012-05-19]. Dostupný z: <http://www.socialbakers.com/facebook-statistics>.

²⁸ MCCRINDLE, Mark a Emily WOLFINGER. *The ABC of XYZ: understanding the global generations*. 1. vyd. Sydney: UNSW Press, 2009. ISBN 9781742230351.

v reálním čase bez ohledu na místo je pro ně samozřejmost, využívají ke komunikaci Facebook, Twitter či Skype, fotografie sdílejí přes Flickr, email už ke komunikaci tolik nevyužívají. Internet pro ně má jiný význam než pro předešlé generace, internet nejsou už jen informace, ale hlavně vztahy, tedy i způsob sociální existence.

*A potential problem is the fact that children are spending increasing amounts of time online with their friends rather than meeting them face-to-face. In real life we must confront our social problems head on and in doing so we learn to negotiate our way out of trouble. But if someone upsets us online we can simply pull the plug. As online social networking grows in popularity, we risk creating a generation that has limited social skills and smaller social networks. In our increasingly urban and globalised world, social networks are already more fragmented than they were for our ancestors, but this could leave people feeling even more isolated and alienated.*²⁹

Multitasking, dělání několika úloh najednou, fenomén poslední doby, který se stal způsobem života pro Google generaci. Multitasking má své výhody a nevýhody, hlavní výhodou a možná i jedinou je šetření času. Nevýhodou tohoto jevu je snižování výkonu. Při rozdělení pozornosti na několik úkolů vypracovávaných najednou ne snižuje kvalita výsledku. Dle studie v Utahu³⁰ zaměřené na obyvatelstvo všech věkových skupin zkoumá vliv multitaskingu, objevili takzvané supertasking, 2,5 procenta obyvatelstva, kteří mají stále stejný výsledek ať při multitaskingu nebo soustředěnosti pouze na jeden úkol. Jejich výkonnost se při rozdělení pozornosti do několika úkolů nesnižuje, ale zůstává konstantní.

2.1. Informace a informační potřeba

Každý má nějakou informační potřebu a každý ji určitým způsobem uspokojuje. Pro generaci Googlu je základním poskytovatelem informací internet. Mladí lidé nedokážou plně využít odborné informace kolem nich, je to dáno množstvím informací, které mají k dispozici, ještě před 20 lety museli lidé pro odborné informace do knihovny.

²⁹ DUNBAR, Robin. Social networks. *New Scientist*. 2012, roč. 214, č. 2859, s. 8. ISSN 02624079.

³⁰ WATSON, Jason M. a David L. STRAYER. Supertaskers: Profiles in extraordinary multitasking ability. *Psychonomic Bulletin & Review* [online]. 2010, roč. 17, č. 4 [cit. 2012-05-20]. ISSN 1531-5320. Dostupné z: <http://www.psych.utah.edu/lab/appliedcognition/publications/supertaskers.pdf>

*Learning has been fundamentally changed by the digital revolution. We now have more information than ever before due to the Internet. Quick, easy and convenient access to information in many ways makes our lives easier, but it also presents us with challenges. Massive digital choice in particular has created a paradigm shift in informationseeking and using behaviour which in turn, has an impact on teaching and learning.*³¹

*We are confronted with an avalanche of important information and have to make constant huge and quick choices, about things that might impact on our health, welfare, education and prosperity, and we need better information skills than we have ever had, yet today we receive less information training than we have ever been given.*³²

Proto je důležité informační vzdělání, do kterého se musí zapojit jak škola a učitelé tak rodiče. Učení se radikálně mění. Dnešní generace dává přednost webu 2.0³³ jako jsou sociální sítě, blogy, wiki či Youtube, v podstatě se jedná o společnou tvorbu obsahu internetu. Problém nastává v hodnotě informací, protože je jich velké množství a velice často nepravdivých. Google generace má tendence neověřovat pravdivost informací a často tyto informace sdílejí dál.

³¹ SPRING, H. Health professionals of the future: teaching information skills to the Google generation. *Health information and libraries journal*. 2010, roč. 27, č. 2, s. 158-162. ISSN 14711834.

³² NICHOLAS, David. The behaviour of the researcher of the future (the 'Google generation'). *Art Libraries Journal*. 2010, roč. 35, č. 1, s. 18-21. ISSN 03074722.

³³ WAGNER, Jan. Web 2.0. [online]. 2010 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://www.ceskaskola.cz/2010/03/jan-wagner-web-20.html>

3. ICT na základních školách

Google generace je jiná než předešlé generace a chce i jiný přístup. Škola by se měla přizpůsobit požadavkům dnešní doby i žákům.

3.1. Škola pro 21. Století

V roce 2008 vydalo ministerstvo školství publikaci „Škola pro 21. století“, cílem této publikace je zveřejnění plánu na rozvoj informační a komunikační technologie na školách v letech 2009 -2013.

Navrhovaný Akční plán „Škola pro 21. století“ naplňuje vládou schválenou Koncepti rozvoje informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání v období 2009 – 2013 ve všech jejích bodech s důrazem na vzdělávací cíle a pedagogické aspekty organizace vzdělávacího procesu³⁴.

Plán má snahu zlepšit a přizpůsobit školství momentálnímu technologickému pokroku a to jak z ohledu vybavení (počítače, vysokorychlostní internet), tak zvýšení kvalifikace všech pedagogů ve směru ICT a zapojení ICT do výuky a tím i její zefektivnění.

3.2. Stav ICT na základních školách,

Národní ústav pro vzdělání dokončil v prvním čtvrtletí závěrečnou zprávu o stavu ICT na školách. Zpráva mapuje stav skoro 600 škol.

Největší problémy školy vykazují v těchto oblastech začleňování ICT:

- 1. individualizace výuky a uspokojování specifických vzdělávacích potřeb žáků s využitím moderních prostředků ICT převládající většinou učitelů*
- 2. zavádění online aktivit a e-learningu, používání ICT dovolujících kombinovat prezenční a distanční formy výuky*
- 3. využívání moderních prostředků ICT ke spojení školy s vnějším světem, ke komunikaci s rodiči, zřizovatelem apod., využívání sociálních sítí*

³⁴ HAUSNER, Milan. Škola pro 21. století. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/8166_1_1/download/

4. *tvorba komplexního moderního ICT plánu integrovaného do celého ŠVP*
5. *využívání nejvhodnějších aktuálních ICT nástrojů pro školní projekty, integraci ICT do mezipředmětových aktivit a větších rozsáhlejších projektů.*³⁵

Naopak ve zprávě byli nejlépe hodnocené tři oblasti a to pohled žáka na integrovanou ICT do školních aktivit, legálnost licencí k softwarům a technická podpora uživatel, přesto i zde je potřeba dalšího zlepšení.

³⁵ NEUMAJER, Ondřej. Profil Škola21: ICT ve školách očima učitelů. [online]. 2012 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/15717/PROFIL-SKOLA21---ICT-VE-SKOLACH-OCIMA-UCITELU.html>.

4. Empirické šetření

4.1. Cíle průzkumu

Cílem průzkumu je zjištění postojů žáků k získávání informací. Průzkum se také věnuje otázkám informačních potřeb a informační či počítačové gramotnosti. Pozornost se věnuje i názorům učitelů na Google generaci a jejich informační návyky, co dělají pro motivaci k vyhledávání a jak je motivují k vyhledávání. Výsledky jsou doplněny o analýzu dat z jiných zdrojů, nejčastěji již provedenými výzkumy či statistickými údaji.

4.2. Metodologie

Nejdříve byla nastudována problematika Google generace a na její základě se vytvořili hypotézy, které mají být průzkumem potvrzeny nebo vyvráceny.

K docílení co nejrelevantnějších výsledků byly vytvořeny dva dotazníky. První dotazník byl určen žákům druhého stupně nebo víceletého gymnázia a průzkumu se zúčastnilo 57 respondentů. Druhý dotazník zjišťoval pohled učitelů na Google generaci a možnosti výuky dané prostředím školy, zde dotazník vyplnilo 18 učitelů.

4.3. Hlavní hypotézy

Dnešní generace žáků II. stupně a víceletého gymnázia získávají informace hlavně na internetu a tyto informace neověřují. Učitelé se do jisté míry snaží děti motivovat k vyhledávání informací, ale ty mají tendenci rychle zadané téma najít na Wikipedii a neověřovat pravdivost informací. Knihovna městská i školní jim již nemá co nabídnout, proto ji nenavštěvují. Hlavní náplň času tráveného na internetu jsou sociální sítě.

4.4. Dotazníky

Dotazník určen žákům vyplnilo 57 respondentů a obsahoval 19 uzavřených otázek. První část otázek byla identifikační doplněná, druhá část se týkala internetu, třetí vyhledávání informací a poslední se věnovala městským a školním knihovnám.

Dotazník pro učitele vyplnilo 18 učitelů a obsahovaly 29 otázek jak otevřených tak uzavřených. Účelem toho dotazníku je zjistit, jaká je generace Googlu, jaký má vztah k informacím a jak učitelům pomáhá škola.

4.5. Průzkum mezi členy Google generace

Ke zjištění jak Google generace vidí samu sebe, byl použit dotazník o 19 otázkách. Průzkumu se zúčastnilo 57 respondentů z různých základních škol v Praze.

4.5.1. Identifikační otázky

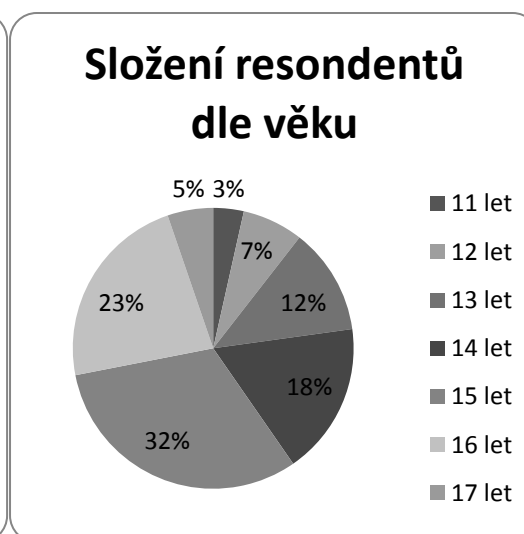
Otázka č.1 Jaké jsi pohlaví?

Otázka č.2 Jaký je tvůj věk? dem položení těchto otázek bylo, zda se budou odpovědi lišit dle pohlaví či věku.

Graf č.1

Graf č. 2

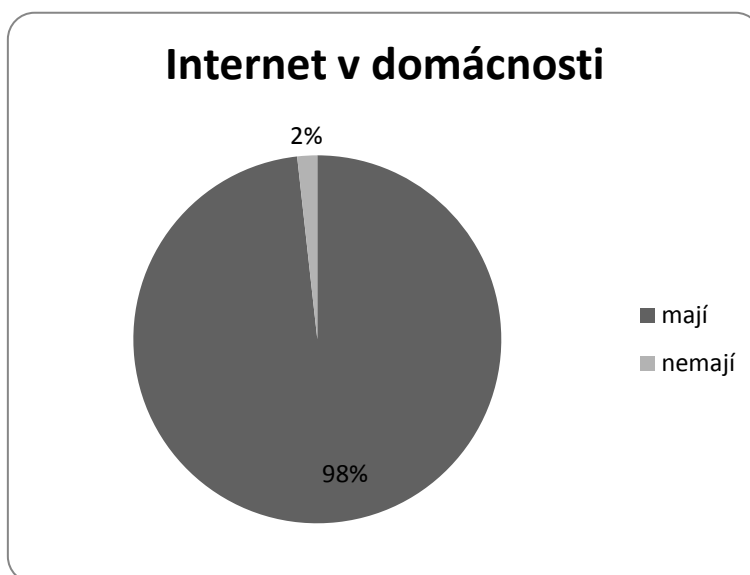

4.5.2. Internet

Tato část průzkumu má za úkol zjistit, co znamená pro Google generaci internet, kolik na něm tráví svého času a hlavně co dělají na internetu.

Otázka č. 3 Máte doma Internet?

Graf č.3

Tento výsledek je značně překvapivý, protože dle statistického úřadu má internet v domácnosti 56 % obyvatel.

Více než polovina všech domácností v ČR (2,3 milionu, 56 %) měla ve druhém čtvrtletí roku 2010 přístup k internetu. Před pouhými pěti lety, v roce 2005, měla v ČR přístup k internetu pouze jedna domácnost z pěti (19 %, 783 tis.)³⁶.

Do této statistiky jsou však zahrnuty všechny domácnosti, tedy i ty, kde žijí například pouze senioři. Připojení internetu ovlivňuje i místo bydliště a příjem domácnosti, což odůvodňuje zjištěné výsledky.

V domácnosti, kde žijí děti do 16 let, je výrazně vyšší pravděpodobnost, že má osobní počítač, než v domácnosti bez dětí (85 % versus 50 %), podobně u internetu (80 % versus 47 %)³⁷.

³⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Kolik domácností v ČR má počítač a internet? Český statistický úřad [online]. [cit. 2012-04-]. Dostupný z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/kolik_domacnosti_v_cr_ma_pocitac_a_internet.

Otázka č.4 Jak trávíte čas na internetu?

Odpovědi byli předdefinované a měli se seřadit od nejvíce (1.) po nejméně (6.) trávené aktivity. Z výsledků se vyhodnotilo průměrné pořadí a pořadí fle průměrného respondenta pro lepší představu.

Tab. 2: Porovnání aktivity na internetu

Aktivita	Průměrné pořadí	Pořadí dle průměrného respondenta
Hledání informací do školy	3,21	2.
Hrání online her	4,28	6.
Sociální sítě	2,59	1.
Čtení zpráv (idnes.cz, sport.cz, atd.)	3,75	5.
Hledání informací o koníčcích, zálibách	3,71	4.
Stahování her, hudby, filmů	3,7	3.

Z výsledků vyplývá, že nejčastější aktivitou Google generace na internetu je trávení svého času na sociálních sítích, jako druhá nejčastější činnost se umístilo hledání informací do školy, dále, stahování her, hudby, filmů, hledáním informací o koníčcích, zálibách, aj, předposlední se umístilo čtení zpráv a jako poslední hraní online her.

Sociální sítě jsou pro Google generaci velmi důležité a internet pro ně není primárně zdroj informací, internet pro ně znamená vztahy. Tímto se od předešlých generací velice liší. Sociální síť se stala pro ně hlavní komunikačním kanálem.

Otázka č.5 Kolik hodin průměrně trávíš denně na internetu?

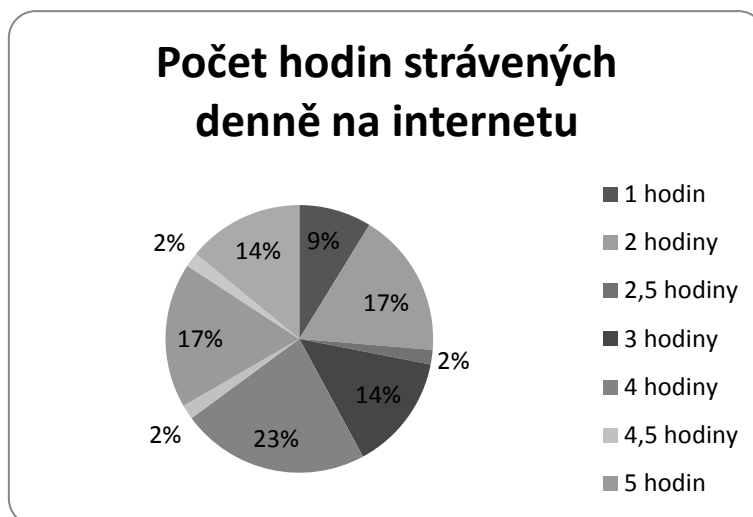
Výsledek byl překvapivý, protože denně žák druhého stupně stráví 3,7 hodin na internetu.

Internet je jediným informačním zdrojem, který využívají hodně a dobrovolně. Toto medium v sobě nese potenciál efektivizace vzdělání a sebevzdělání, na druhou stranu

³⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Kolik domácností v ČR má počítač a internet? Český statistický úřad [online]. [cit. 2012-04-]. Dostupný z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/kolik_domacnosti_v_cr_ma_pocitac_a_internet.

ale nezřízené a nekontrolovatelné využívání internetu v sobě skrývá také mnohá nebezpečí a problémy.³⁸

Graf č.4

Otázka č. 6 Máš profil na sociální síti Facebook?

Na základě předpokladu, že jako nejčastější činnost na internetu bude trávení času na sociální síti, bylo nutné zjistit kolik z respondentů má profil na Facebooku, nejrozšířenější sociální síti v České republice. Profil na této sociální síti může člověk mít, pokud dosáhl alespoň věku 13 let.

Graf č.5

³⁸ JURSOVÁ, Jitka. Tradiční a moderní zdroje informací v životě školáka. *Duha*. [online]. 27.06.2011 [cit. 19.04.2012]. Dostupný z: <http://duha.mzk.cz/clanky/tradicni-moderni-zdroje-informaci-v-zivote-skolaka>.

Pouze 5% nemá profil na sociální síti. Zde by se nabízelo, že jsou to respondenti mladší 13 let, protože dle podmínek používání Facebooku, smí profil mít pouze osoba starší 13 let. Respondenti, kteří uvedli, že profil na Facebooku nemají, byli starší 13 let. Všichni respondenti, kteří nedosáhli ještě věku 13 let, mají profil na této sociální síti i přes porušení podmínek. Tento jev se stává čím dál běžnější, ale zde je důležité uvědomit si potencionální nebezpečí Facebooku, ale i jiných sociálních sítí, které hrozí dětem obzvlášť těm mladším.

Nebezpečí sociálních sítí, není pouze v kyberšikaně a podobným jevům, ale také v shromažďování osobních informací. V rámci profilu sociální sítě jako je Facebook se může zveřejnit email, telefonní číslo, datum narození, osobní fotografie nebo informace o pohybu uživatele, což nahrává např. zlodějům, ale i pedofilům. To jsou důvody, proč každý rodič by měl svému dítěti zkontrolovat zabezpečení účtu a zajistit správné nastavení soukromí.

Mladší respondenti v České republice projevují v mezinárodním srovnání největší důvěru v informace obsažené na Internetu.³⁹

Otázka č. 7 Myslím, že s počítačem umím lépe než rodiče?

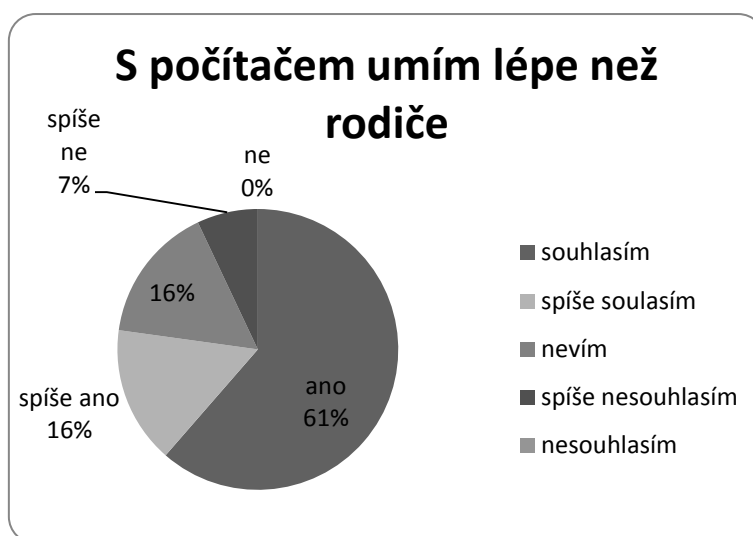
Jednou z typických vlastností členů Google generace je přeceňování sama sebe. V této otázce odpověděli respondenti nejčastěji ano nebo spíše ano. V České republice proběhl relevantní průzkum v roce 2005⁴⁰, který také srovnával e-dovednosti dle věku. Byly čtyři věkové skupiny 12-18 let, 19-30 let, 31-45 let a 46+ let. Srovnání ukázalo, že nejlépe počítač a internet ovládá skupina 19-30 let, skupiny ve věku 12-18 let a 31-45 let měli zhruba stejné výsledky, z toho vyplývá, že Google generace má opravdu tendence přeceňovat se.⁴¹

³⁹ Češky a Češi v kyberprostoru: Zpráva výzkumného týmu sociologie a psychologie v rámci projektu bezpečnostního výzkumu „Problematika kybernetických hrozeb z hlediska bezpečnostních zájmů České republiky. *Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd* [online]. Praha, 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/cyber-vyzkum-fsv-redukce-2-pdf.aspx>.

⁴⁰ LUPAČ, Petr. Realita (a mýty) digitální generace. In: *Lupa.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/realita-a-myty-digitalni-generace-dokonceni/>.

⁴¹ LUPAČ, Petr. Realita (a mýty) digitální generace. In: *Lupa.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/realita-a-myty-digitalni-generace-dokonceni/>.

Graf č.6

V rámci výzkumu World Internet Project, který probíhal v letech 2005 až 2008 byly zjištěny zajímavé výsledky.⁴² Výzkum se zaměřil na celou populaci. Respondenti byli rozděleni do několika věkových skupin, podle toho jaký umí využívat internet. Věková skupina 12-18 byla nejvíce zastoupena v začátečnicích (lidé používající internet maximálně jeden rok) v procentuálním množství 43 %, tak věková skupina 31-45 v začátečnicích dosahovala 20 %. V skupinách rychle se rozvíjejících a pomalu se rozvíjejících (oboje lidé používající internet jeden až pět let) věková skupina 12–18 už dosahovala většího procentuálního zastoupení než věková skupina 31-45 let.

Otázka č. 8 Kontrolují nebo se ptají rodiče, co dělám na internetu?

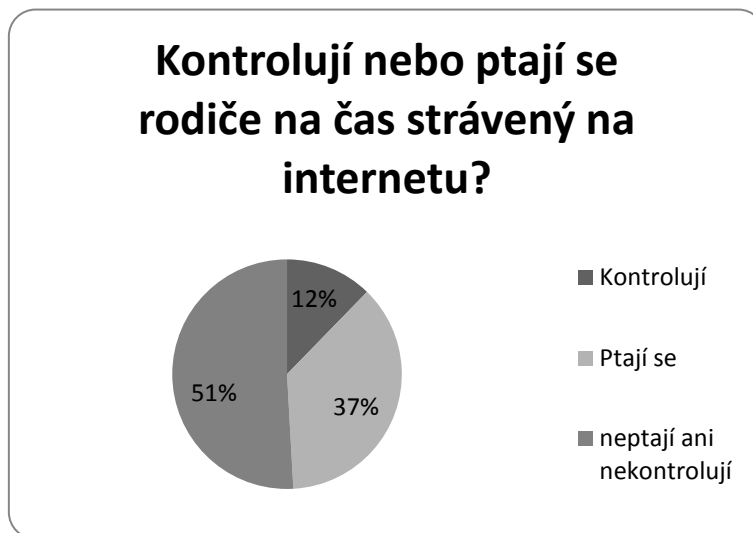
Pouhých 12 % respondentů uvedlo, že jejich rodiče kontrolují, co dělají na internetu. Rodiče 37 % respondentů se alespoň ptá, co dělají. Nabízí se otázka, zda si rodiče uvědomují potenciální nebezpečí internetu.

Mezi potenciální nebezpečí patří hlavně kyberšikana. Dle výzkumu Nebezpečí internetové komunikace III z roku 2012, který provedla Univerzita Palackého v Olomouci – Pedagogická fakulta, Centrum prevence rizikové virtuální komunikace bylo zjištěno, že 56,5 % respondentů zažilo nějakou formu kyberšikany a 38 % respondentů se přiznalo, že bylo strůjcem kyberšikany.

⁴² Češky a Češi v kyberprostoru: Zpráva výzkumného týmu sociologie a psychologie v rámci projektu bezpečnostního výzkumu „Problematika kybernetických hrozeb z hlediska bezpečnostního zájmu České republiky. *Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd* [online]. Praha, 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/cyber-vyzkum-fsv-redukce-2-pdf.aspx>

Dalším velkým nebezpečím je kontakt s lidmi, se kterými se dítě nikdy nesešlo. Dle výzkumu Nebezpečí internetové komunikace III 41,28 % dětí bylo kontaktováno neznámou osobou a zároveň jim byla nabídnuta osobní schůzka, z toho 15,72 % by na tuto schůzku šlo.

Graf č. 7

Rodiče kontrolují své děti při práci s Internetem ve zhruba dvou třetinách případů, nejčastěji však nejméně efektivním způsobem – pouhým omezením doby, kterou mohou děti u počítače denně strávit.⁴³

Možnosti ochrany před nebezpečím internetu je několik, ale mezi nejlepší patří pravidelná kontrola a zablokování nebezpečných stránek.

V rámci průzkumu bylo i zkoumáno, zda děti mladší 15 let jsou více kontrolovány než děti starší 15 let. Kontrolovanými byli respondenti ve věku 13-15 let. Respondenti, kterým bylo 11-12 let, tak byli rodiči pouze dotazováni na svou činnost na internetu a to ne všichni, ale jen 84% respondentů.

Otázka č. 9 Kolikrát rodiče za poslední půl roku kontrolovali nebo se ptali, co děláš na internetu?

⁴³ Češky a Češi v kyberprostoru: Zpráva výzkumného týmu sociologie a psychologie v rámci projektu bezpečnostního výzkumu „Problematika kybernetických hrozeb z hlediska bezpečnostního zájmu České republiky. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd [online]. Praha, 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/cyber-vyzkum-fsv-redukce-2-pdf.aspx>

Respondenti byli průměrně kontrolováni 36krát za poslední půlrok. Rozptýl se pohyboval od 10krát do 50krát za poslední půlrok. Ti, kteří uvedli alespoň dotazování rodičů na jejich činnost na internetu, za poslední půlrok tomu bylo průměrně 28krát. Rozptýl se pohyboval v rozmezí 2krát až 100 za poslední půlrok.

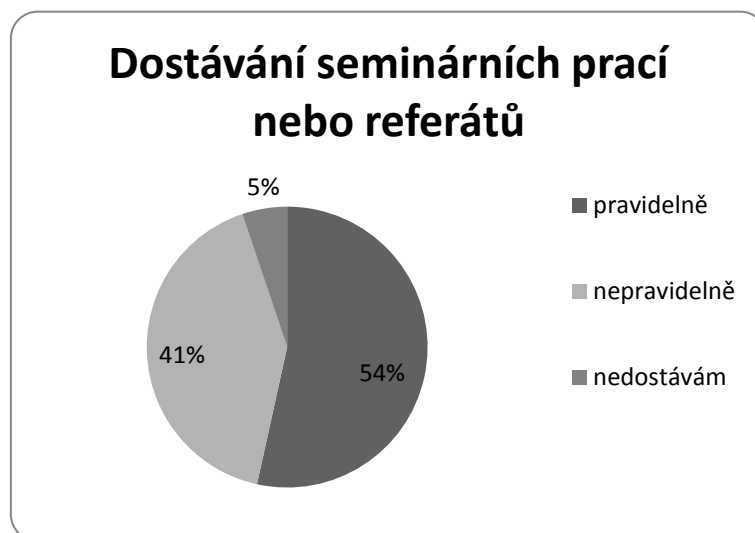
4.5.3. Vyhledávání informací

Otázka č. 10 Dostáváte ve škole referáty, seminární práce?

Nejčastěji jsou žákům zadávány úkoly, omezující se výhradně na procvičování učiva probraného ve škole a naopak velmi omezeně jsou zadávány úkoly, jejichž náplní je práce s informacemi. Nejvíce jsou využívány „tradiční“ prostředky - učebnice a sešity, ve velmi omezené míře jsou pravděpodobně žáci vyzýváni k využívání knihoven a k aktivní práci se slovníky, encyklopediemi a jinými informačními zdroji.⁴⁴

Otázka je položena tak, aby zjistila, zda dostávají práci, která je nutí vyhledat informace k zadanému tématu. Výsledek ukazuje, že jen 5% respondentů nedostává úkoly, které je nutí vyhledávat informace, ale zadáváním těchto prací se Google generace učí pracovat s informacemi, proto by takové úkoly měli být pravidelné.

Graf č. 8

Dovednosti, které skládají informační gramotnost, jsou inherentně (neoddělitelně) přítomné ve všech oblastech vzdělávání. Zcela nezbytným předpokladem pro rozvíjení

⁴⁴ JURSOVÁ, Jitka. Tradiční a moderní zdroje informací v životě školáka. *Duha*. [online]. 27.06.2011 [cit. 19.04.2012]. Dostupný z: <http://duha.mzk.cz/clanky/tradicni-moderni-zdroje-informaci-v-zivote-skolaka>.

informační gramotnosti je zvidavý přístup ke skutečnosti, připravenost a ochota setkávat se neustále s něčím novým, vyhledávat další informace, usilovat o lepší a hlubší uchopení situace nebo problému. Informačně gramotný člověk dbá na kvalitu své práce, je si vědom možnosti a nutnosti dalšího zdokonalování.⁴⁵

Otázka č.11 Kde informace na referáty nebo seminární práce hledáš?

Zde respondenti měli seřadit možnosti od nejčastěji preferované po nejméně preferované. Předdefinovaných odpovědí měli na výběr pět a to internet, knihovna, učebnice, encyklopedie, které mají doma a poslední možností bylo zeptat se rodičů či kamarádů.

Byly prokázány statisticky významné rozdíly v preferencích zdrojů informací v r. 2007 mezi dívkami a hochy: ve využívání knihovny (dívky více), učebnic (dívky více) a odborných knih (hoši více). V roce 2002 byly statisticky významné rozdíly mezi hochy a dívkami v preferencích k internetu. Tyto rozdíly se v průběhu dalších let postupně vyrovnaly. Hoši také v roce 2002 a 2004 projevovali větší zájem o multimediální encyklopedie než dívky. Také u tohoto zdroje se do roku 2007 preference hochů a dívek srovnaly. Na rozdíl od internetu však dochází v posledních letech k poklesu preferencí k multimediálním encyklopediím u obou pohlaví.⁴⁶

Tab.3 Porovnání dle zdroje hledaných informací

Zdroj hledaných informací	Reálné pořadí	Pořadí dle průměrného žáka
Internet	1,7	1
Knihovna	3,4	3
Učebnice	2,9	2
Encyklopedie, které mají	3,87	5
Zeptají se	3,57	4

⁴⁵ *Informační gramotnost s gepardem* [online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://gepard.scio.cz/>

⁴⁶ JURSOVÁ, Jitka. Tradiční a moderní zdroje informací v životě školáka. *Duha*. [online]. 27.06.2011 [cit. 19.04.2012]. Dostupný z: <http://duha.mzk.cz/clanky/tradicni-moderni-zdroje-informaci-v-zivote-skolaka>.

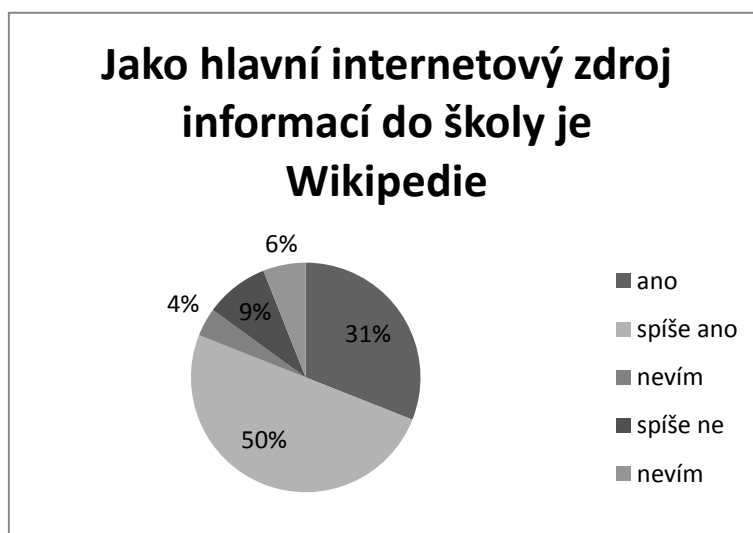
Dle tabulky je vidět, že nejčastějším informačním zdrojem je internet, jeho využívání jako zdroje rok od roku roste stejně jako počet uživatelů. Hlavní nevýhodou internetu je jeho velikost a množství dat a to se hovoří pouze o otevřeném internetu, odborné databáze jsou vynechány, protože není předpoklad, že by se generace Googlu s nimi už seznámila.

Otázka č. 12 Jako hlavní internetový zdroj informací do školy používáš Wikipedii?

V průzkumu bylo zjištěno, že více jak 80 % respondentů dává přednost Wikipedii jako hlavnímu zdroji informací na internetu. Pouze 15 % respondentů nevyužívá Wikipedii jako primární zdroj.

I když se dá Wikipedie využít jako vhodný rozcestník a základní zdroj informací pro zorientování v tématu, nelze ji uvádět jako zdroj jediný. Zvláště problematická je podle Šmída Wikipedie jako objektivní zdroj zejména v oblasti společenských věd, kde článek může hodně ovlivnit subjektivní názor autora. Také z toho důvodu renomované světové mediální agentury (např. Reuters) Wikipedii jako zdroj neuznávají, ČTK však ano.⁴⁷

Graf č. 9

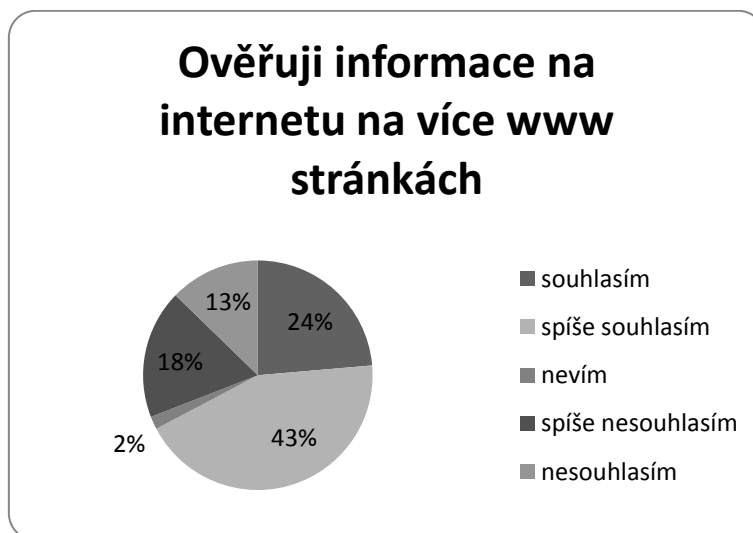
Z důvodu nejasné přesnosti a často i nedostatečného množství referencí je důležité, aby informace nalezená na Wikipedii se ověřila i u jiného zdroje. To vedlo k další otázce, zda respondenti ověřují informace.

⁴⁷ [HANZLÍKOVÁ, Lenka](http://www.ikaros.cz/node/5936). Posluchačská zpráva z První české Wikikonference. *Ikaros* [online]. 2010, roč. 14, č. 1 [cit. 12.05.2012]. ISSN 1212-5075. Dostupný z: <http://www.ikaros.cz/node/5936>.

Otázka č. 13 Při hledání informací na internetu ověřuješ pravdivost informací na více www stránkách?

Respondenti uvedli, že více jak 65 % jich ověřuje na více stránkách, jen 13 % vůbec neověřuje. Nevýhodou internetu je možnost na něj publikovat cokoliv a nezáleží na informační hodnotě.

Graf č. 10

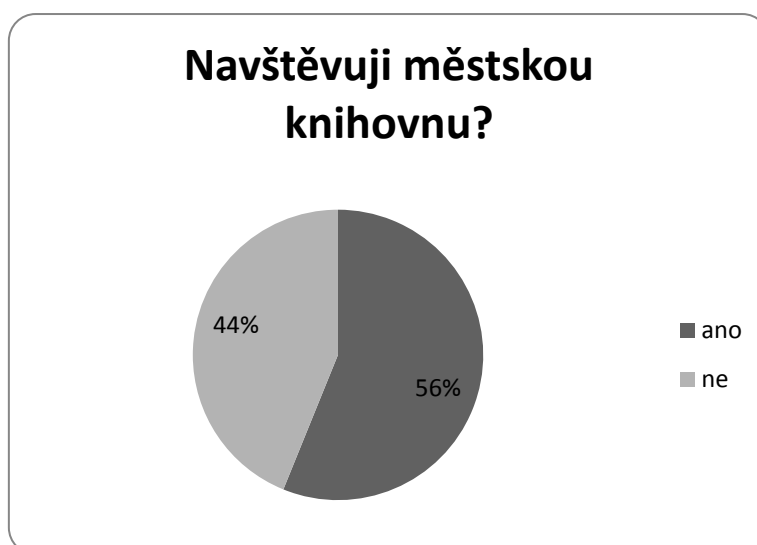
4.5.4. Městská a školní knihovna

Tato část průzkumu zkoumá, jakou roli má knihovna, jak městská tak školní, v životě Google generace. V dnešní době moderních technologií, kdy téměř všechny informace jsou dostupné online má knihovna velice těžkou pozici. Předchozí generace zažily svět bez internetu, proto také většinou nějaký vztah ke knihovnám mají.

Otázka č. 14 Navštěvují městskou knihovnu?

Celých 56 % respondentů navštěvuje knihovnu, ale jsou to převážně dívky. Procentuální rozdělení mezi návštěvníky je 81% dívky a 19% chlapci dle respondentů. Zajímavé je, že dívky využívají častěji knihovnu jako primární zdroj, ani jeden chlapec neuvedl na prvním místě jako zdroj informací knihovnu.

Graf č. 11

Otázka č. 15 V městské knihovně si půjčuji?

Nejčastěji si Google generace půjčuje beletrii, v těsném závěsu jsou encyklopedie a naučná literatura. Dle výroční zprávy Městské knihovny 2010 výpůjční fond složen z beletrie 45,20 %, naučná literatura 42,87 %, do zbytku fond patří kartografické dokumenty, hudebniny, zvukové dokumenty, atd. Zde lze vidět, že rozložení fondu odpovídá tomu co si Google generace půjčuje.

Tab. č. 4 Porovnání dle toho co si půjčují v městské knihovně

Co si půjčují	Reálné pořadí	Průměrné pořadí jednoho respondenta
Beletrie	2	1
Poezie	2,7	3
Časopisy	3,5	4
Audio	4,37	5
Encyklopedie	2,4	2

Celkem 179 178 zapsaných čtenářů využilo některou z adresných služeb knihovny, čtenářů do 15 let bylo 25 879. Průměrný věk registrovaného aktivního čtenáře MKP je 34,4 let (dětského čtenáře 11,3 let; dospělého čtenáře 38,3 let).⁴⁸

Otázka č. 16 Kolikrát jsi za poslední půl rok byl v městské knihovně?

Průměrně respondent navštívil městskou knihovnu 9 za poslední půlrok. Rozptyl návštěv za poslední půlrok se pohyboval od 1 návštěvy do 100 návštěv za poslední půlrok. Respondent, který uvedl, že knihovnu navštívil 100krát, také uvedl, že nemá internet doma.

Otázka č. 17 Navštěvuji školní knihovnu?

Dle průzkumu bylo zjištěno, že jen 30 % respondentů Google generace navštěvuje knihovnu. Stejně jako u městské knihovny i školní knihovnu navštěvují více dívky a to v 70 %. Chlapci jsou návštěvníky pouze ve 30 %.

Graf č. 12

Otázka č. 18 Ve školní knihovně si půjčuji?

Zde byly zhruba stejné výsledky jako u městské knihovny. Nejčastěji si respondenti půjčují beletrii, naučná literatura je na druhém místě. Otázkou zůstává, zda nízká návštěvnost je dána nezájmem respondentů nebo nedostatečnou vybaveností.

⁴⁸ Výroční zpráva 2010, Městská knihovna v Praze, 2009. 25 s. Dostupné z: <http://www.mlp.cz/cz/dokumenty/?act=get&check=8801ce4cb8eb0d0e50a71285186fc2d4&id=490&noinc=1&>.

Tab. č. 5 Porovnání dle toho co si půjčují v městské knihovně

Co si půjčují	Reálné pořadí	Průměrné pořadí jednoho respondenta
Beletrie	1,8	1
Poezie	3,1	3
Časopisy	3,1	3
Encyklopedie	2	2

Otázka č. 19 Kolikrát si za poslední půl rok byl ve školní knihovně?

Průměrně respondent navštívil školní knihovnu 14 za poslední půlrok. To je více než u městské, to je nejspíš dáno jednoduchou přístupností školní knihovny. Rozptyl návštěv za poslední půlrok se pohyboval stejně jako u městské od návštěvy do 100 návštěv za poslední půlrok. Respondent, který uvedl, že knihovnu navštívil 100krát, také uvedl, že nemá internet doma.

4.6. Průzkum mezi učiteli

Dotazník pro učitele vyplnilo 14 učitelů z různých škol především v Praze. Dotazník obsahoval 29 otázek jak otevřených tak uzavřených. Cílem bylo zjistit, jak učitelé vidí dnešní žáky, jak využívají výpočetní techniku a účelem toho dotazníku je zjistit, jaká je generace Googlu, jaký má vztah k informacím a jak učitelům pomáhá škola, zdali je dostatek vybavená jak v ohledu výpočetní techniky, tak v oblasti školní knihovny.

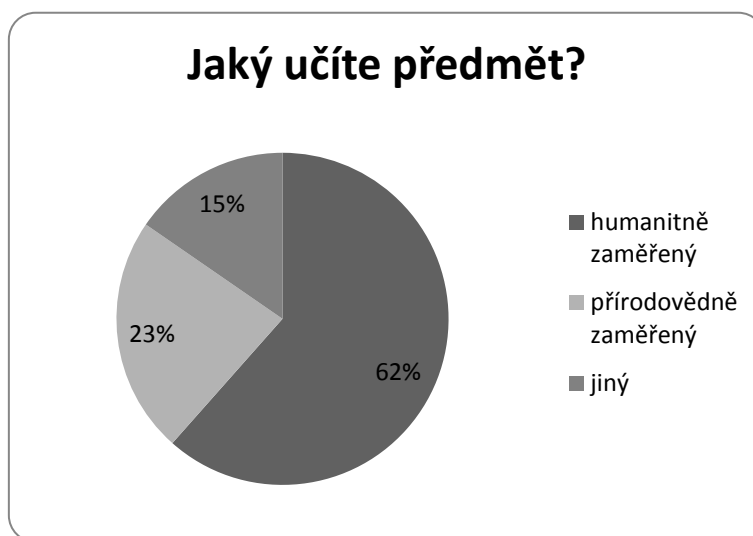
Dotazník je rozdělen do několika částí, první část je identifikační. Druhá část se dotazuje na informační návyky žáků z pohledu učitelů, a zda se učitelé snaží zlepšit jejich informační gramotnost. Třetí část zjišťuje vyspělost školy v oblasti informační technologie a knihovny, poslední část se ptá na názor učitelů z ohledu jejich vlastní praxe.

4.6.1. Identifikační otázky

Otázka č. 1 Jaký učíte předmět?

Dotazník obsahuje tuto otázku z důvodu, aby se porovnálo, zdali je rozdíl mezi učiteli, co učí humanitní předměty a těmi, co učí přírodovědné.

Graf č. 13

Otázka č. 2 Jak dlouho učíte?

Průměrně respondent učí 8,4 let. Rozptyl se pohybuje od 2 do 27 let. V průzkumu byla snaha nalézt učitele s různě dlouhou praxí, aby výsledek byl co nejrelevantnější. Dle statistik je průměrný věk učitele 44 let⁴⁹, což ukazuje s porovnáním s výsledky průzkumu, že respondenti jsou spíše mladší než 44 let.

Otázka č. 3 Máte svůj profil na Facebooku?

Pro Google generaci je Facebook jedním ze základních komunikačních kanálů. Účelem otázky je zjistit, zda učitelé využívají Facebook a jakým způsobem.

*V České republice je aktuálně na Facebooku 2 934 860 lidí, což představuje 28 procent všech obyvatel ČR. Poměr mezi ženami a muži je 51,3 % ku 48,7 %.*⁵⁰

⁴⁹ Prognóza trhu práce[online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://prognozatrhu prace.vupsv.cz/occ/7>.

⁵⁰ Počet uživatelů Facebooku 2011[online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: https://www.facebook.com/note.php?note_id=14512969221423

Graf č. 14

Otázka č. 4 Jakým způsobem ho využíváte?

Nejčastěji se objevovala předpokládaná odpověď - komunikace s přáteli, ale hlavním cílem bylo zjistit, zda některý z učitelů využívá Facebook i k sledování negativního chování žáků jako je kyberšikana. Bohužel se dostáváme na tenký led, kdy zachovat soukromí žáků a kdy je sledovat kvůli potencionálnímu nebezpečnému chování.

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁵¹:

- Prevence v negativním chování žáků.
- Komunikuji s absolventy a povídám si s ostatními dospělými, kterým bych jinak byla líná psát.

4.6.2. Informační návyky žáků z pohledu učitelů,

Otázka č. 5 Zadáváte seminární práce nebo referáty?

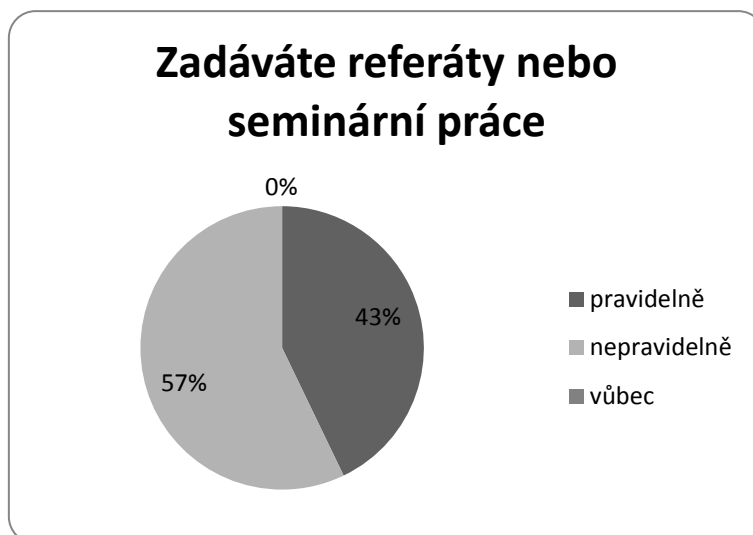
Pravidelným zadáváním referátu či seminárních prací nutí učitelé žáky vyhledávat relevantní informace a následně je zpracovat. V porovnání odpovědí učitelů

2.

⁵¹ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

s odpověďmi žáků na otázku č. 10 lze vidět, že žáci opravdu samostatné práce dostávají. Nejčastěji v počtu jednoho referátu za pololetí.

Graf č. 15

Otázka č. 6 Kolik referátů zadáváte průměrně na jednoho žáka za jedno pololetí?

V rámci zvyšování informační gramotnosti je důležité, učit Google generaci, co nejvíce pracovat s informacemi. Dnešní Google generace se narodila do světa, kde jsou informace stále kolem nich, a proto je důležité, aby se s nimi naučili správně pracovat a vyhodnocovat jejich důležitost.

Různými programy, které přispívají ke zvyšování informační gramotnosti, by měli žáci a studenti procházet v průběhu celého vzdělávacího procesu, počínaje základními školami. Všichni by měli mít šanci připravit se na celoživotní vzdělávání. Prvky informačního vzdělávání na základních a středních školách mají svůj specifický charakter, který odpovídá věku žáků, resp. středoškolských studentů. To klade velké nároky na přístup učitelů a také na spolupráci s knihovníky - ať už ve vlastní školní knihovně nebo ve spolupracující veřejné knihovně. A vedle nedostatečné podpory vedení jednotlivých škol a chybějících doporučení, metodik a standardů pro programy informační výchovy na ZŠ a SŠ jde také o hlavní důvod, proč z těchto škol stále ještě odcházejí absolventi bez znalostí a dovedností, jež spojujeme s informační gramotností.⁵²

⁵² DOMBROVSKÁ, Michaela, Hana LANDOVÁ a Ludmila TICHÁ. Informační gramotnost - teorie a praxe v ČR. *Národní knihovna knihovnická revue* [online]. 2004,

Ideální stav by byl, kdyby učitelé spolupracovali s knihovníky, buď ve školní knihovně, nebo s knihovníky ve veřejných knihovnách. Na konferenci o informační gramotnosti v roce 2008 v Moravské zemské knihovně v Brně se účastníci shodli, že největším problémem v učení informační gramotnosti na základních školách je neochota učitelů a škol a složité přesvědčování o důležitosti informační gramotnosti.

Graf č. 16

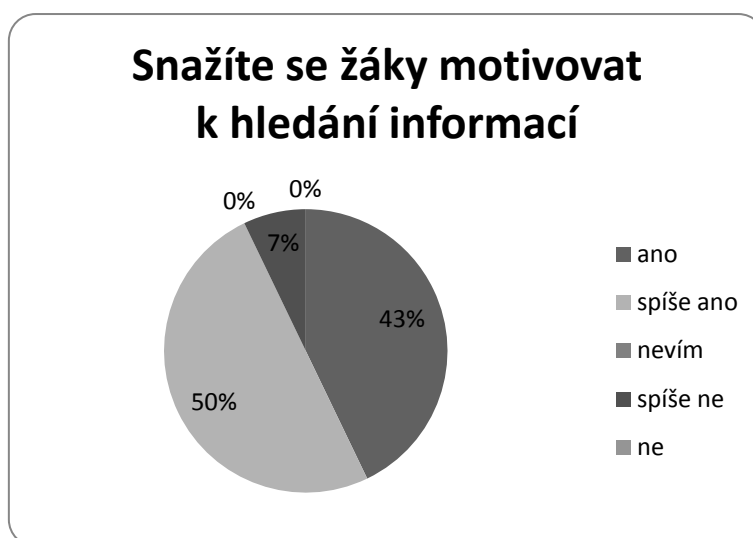
Otázka č. 7 Snažíte se žáky motivovat k hledání informací?

Důležitost v umění vyhledávat informace se nesmí podceňovat. Při vstupu na střední školu se již počítá s tím, že žáci umí vyhledávat informace na zadané téma, proto je důležité, aby žáci byli motivováni k vyhledávání informací k danému tématu.

Vyhledávání informací je proces, který má pravidla, není to jen obyčejné zadání slovní spojení do vyhledávače, jsou to i informace uložené v databázích. Základní školy nemají na licence k odborným databázím, ale zpřístupňují je knihovny. Například Městská knihovna v Praze nabízí zdarma přístup k 11 databázím jako je EBSCO, Proquest central a další.

Výsledek otázky ukazuje, že učitelé se snaží motivovat k vyhledávání. Kladnou odpověď zvolilo 93 % respondentů, z toho 43 % uvedlo ano a 50 % spíše ano.

Graf č. 17

Otázka č. 8 Pokud ano, jakým způsobem se o to snažíte?

Dle průzkumu se nejvíce učitelé snaží motivovat zadáváním referátu a samostatných prací. Někteří učitelé se snaží jinak a to tzv. projektovými dny, zajímavostmi a ukázkou využití probrané látky v praxi a jejich budoucím životě. Jeden z učitelů pravidelně ukazuje, jak jednoduché je hledání informace k látce.

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁵³:

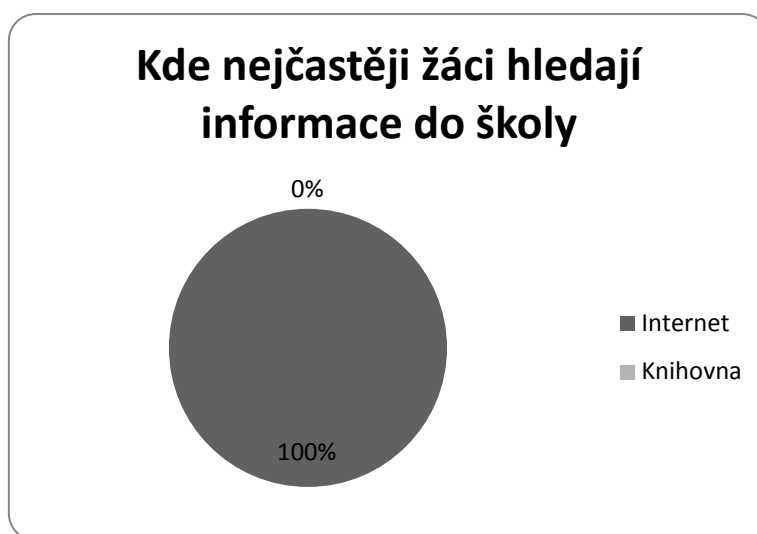
- Ukazuji jim, jak sám vyhledávám (a často to dělám, i když odpověď již znám) a říkám, že většina otázek, která jim bude/byla položena, již někdy dříve někým položena byla.
- Výčtem zajímavostí, pochvalou do žákovské knížky, vylepšenou známkou, ukázkou vyhledané informace v praxi (pokud to lze) - k čemu vyhledaná informace byla dobrá

Otázka č. 9 Kde podle vás nejčastěji žáci hledají informace do školy?

Ani jeden z učitelů si nemyslí, že by Google generace využívala přednostně knihovnu jako zdroj informací. Ve srovnání s dotazníkem se ale ukázalo, že 4 % respondentů mezi Google generací využívá knihovnu jako primární zdroj informací.

⁵³ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak uvedli respondenti.

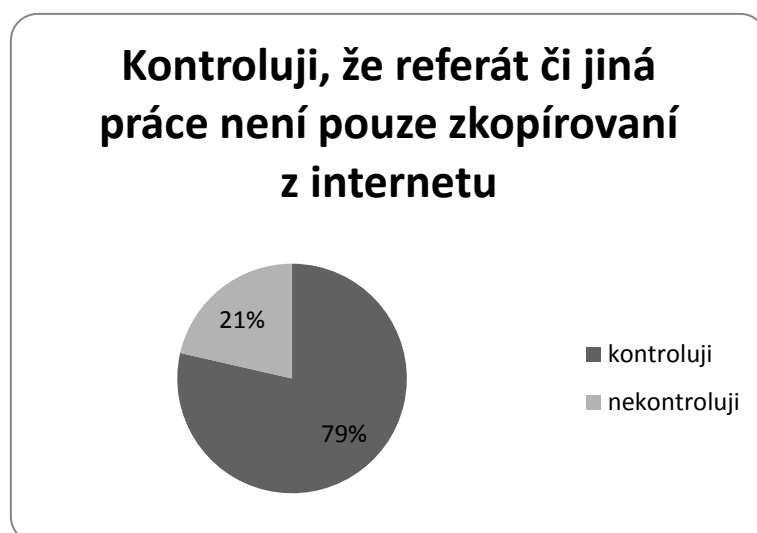
Graf č. 18

Otázka č. 10 Kontrolujete, že žáci referát nebo jiná práce není pouze zkopírovaná z internetu?

V dnešní době jednoduché dostupnosti informací žáci velice často jen kopírují informace z internetu a vydávají je za své. Z tohoto důvodu je v průzkumu položena otázka, zda učitelé kontrolují referáty a jiné samostatné práce, zda nejsou jen stáhnuté z internetu.

Graf č. 19

Překvapujícím výsledkem bylo, že 79 % učitelů kontroluje, zda nejsou jen opsané. 21 % odpovědělo, že nekontroluje, předpokládaná odpověď, proč to nedělají je z důvodu nedostatku času.

Otázka č. 11 Pokud nekontrolujete, proč to neděláte?

Ale ani jeden respondent neuvedl jako důvod časovou náročnost, naopak všichni respondenti se shodli, že úkolem referátu je i dané informace umět najít.

Výčet odpovědí⁵⁴:

- Smyslem referátů je i to, aby se žáci naučili hledat a zpracovávat informace - takže oceňuji úsilí; dalším důvodem je nedostatek času
- Učím, aby referátem uměli sdělit svými slovy, doplnit o obrázky, případně grafy

Otázka č. 12 Pokud kontrolujete, jakým způsobem se o to snažíte?

Respondenti lze rozdělit na dvě části. První část učitelů uvádí kontrolu vložením části textu do vyhledavače nebo prohlídnutím nejčastěji využívaných zdrojů jako je například Wikipedie. Druhá část vyžaduje, aby práce nebyla čtena, ale přednášena vlastními slovy a pokládají doplňující otázky. Pouze dva učitelé požadují uvedení zdrojů, což v rámci výuky by měl být standardní přístup.

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁵⁵:

- Vyhledám ve fulltextu podezřele znějící větu (většinou odborně neodpovídající žakově úrovni).
- ústní referát - na ZŠ je zkrátka poznat, že žák čte text, který večer stáhl a absolutně mu nerozumí; sem. práce - někdy se sám prozradí, nechá tam podtržené slovo (=hyper. odkaz) a už jsem zkusila větu, kterou by určitě žák nevymyslel, zadat do Googlu

Otázka č. 13 Myslíte, že mají dnešní žáci problém s porozuměním textu a soustředěností?

Dle některých názorů generace Googlu má problém s porozuměním textu a soustředěností. Účelem této otázky je potvrdit či vyvrátit. Všichni pedagogové se shodli na tom, že žáci problém s porozuměním a soustředěností mají. Zapříčiněno je to nejspíš přísunem informací a tzv. multitaskingem, což je děláním více věcí najednou.

⁵⁴ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

⁵⁵ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

Graf č. 20

Otázka č. 14 Myslíte, že dnešní žáci umějí vyhledat relevantní informace k zadanému tématu?

Více jak polovina respondentů uvedla, že Google generace má problém s vyhledáním relevantních informací na zadané téma.

Graf č. 21

Více jak polovina učitelů si myslí, že dnešní žáci mají problém s porozuměním textu a soustředěností. Opět to vede k pojmu informační gramotnost a její nedostatečná znalost u dnešních žáků základních škol.

Otázka č. 15 V čem žákům pomáhají informační technologie?

Názory pedagogů se velice lišili, protože někteří si myslí, že informační technologie spíše škodí, než pomáhají, protože místo aby informační technologie využili k dalšímu sebevzdělání, tak ho využívají k rychlému obejití svých povinností do školy, jako je rychlé vyhledání a stáhnutí referátu, aniž by porozuměli dané látce. V dotazníku se objevil i úplně opačný názor. Informační technologie dnešní generaci baví a to je motivuje k vyhledávání informací. Většina respondentů se však shodla na odpovědi, že informační technologie pomáhá ve vyhledávání informací a k tomu je nutné stále zlepšovat informační gramotnost žáků.

Všudy přítomnost informací je realitou dnešního světa, před přívalem informací lze jen těžko utéct, a proto je nezbytně nutné umět se s nimi vyrovnat. Čím víc informací se na nás valí, tím důležitější je naučit se s nimi správně zacházet: dokázat si vybrat jen ty potřebné, věrohodné, objektivní, a umět je efektivně využít pro běžné situace i pro řešení pracovních – nebo školních – úkolů. Soubor dovedností využívaných při práci s informacemi bývá označován jako informační gramotnost.⁵⁶

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁵⁷:

- ulehčení zpracování zadaných prací, obecný přehled
- rychlí, zjednoduší hledání a zpřístupní informace, ale na druhou stranu je 90% referátů stažených odněkud, protože si myslí, že se na to nepřijde
- Z mého pohledu příliš nepomáhají. Žáci na počítači pouze a hrají hry, jsou na Facebooku, případně si najdou, jak "obejít" přípravu referátu z knihy a ani se nenamáhají přečíst si více zdrojů. V podstatě jim IT kráčí čas, který by mohli věnovat sobě
- v motivaci k práci pomocí udržovaných sociálních vztahů

4.6.3. ICT a knihovny na základních školách

Výsledky výzkumu přináší náměty pro informační a mediální výchovu i pro celkové výchovné působení školy na žáka: Velké možnosti (ale také obtížné úkoly) školám skýtá

⁵⁶ *Informační gramotnost s gepardem* [online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://gepard.scio.cz/>.

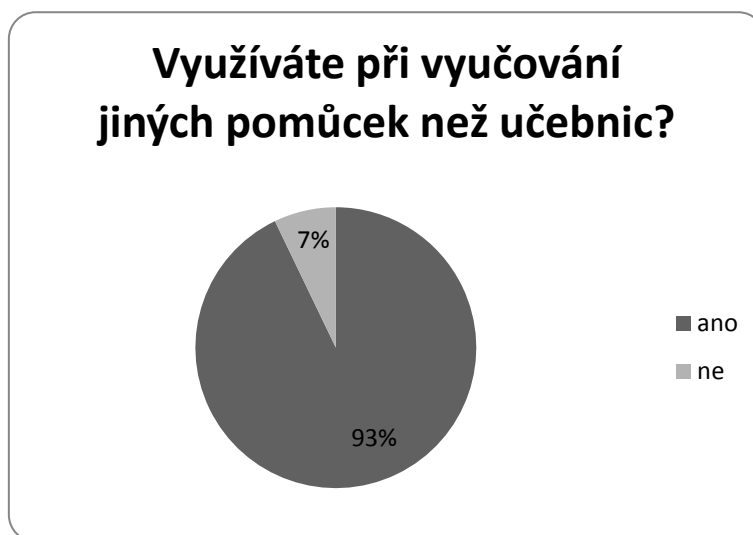
⁵⁷ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

práce s novými technologiemi a zejména s internetem. Školy se mohou opřít o zájem dětí i o vybavenost domácností počítači – je tedy možné rozšiřovat práci s internetem a počítačem ze školního vyučování prostřednictvím domácí přípravy na výuku do mimoškolního vzdělávání žáků. Důležitým úkolem škol je podporovat dětské čtenářství a schopnost pracovat s knihami jako tradičními zdroji vzdělání a kultury.⁵⁸

Otázka č. 16 Využíváte ve škole jiných pomůcek než pouze učebnic?

Dnes je veliký rozdíl mezi generacemi, cílem této otázky je zjistit zda různé generace učitelů využívají jiných pomůcek než klasických učebnic a jestli využívají ICT při vyučování. Výsledek je překvapující pouze jeden respondent uvedl, že používá pouze učebnice.

Graf č. 22

Otázka č. 17 Pokud využíváte, tak jakých?

Doplňující otázka k využívání pomůcek nezjistila, že by respondenti dávali přednost nějakým pomůckám, odpovědi byly velmi bohaté. V odpovědích se objevovali různé pomůcky od pracovních listů přes video ukázky po internet. Po důkladném srovnání s odpověďmi na otázku jak zaměřený předmět učí, bylo zjištěno, že při výuce humanitně zaměřených předmětů se častěji využívají slovníky, pracovní listy, případně

⁵⁸ JURSOVÁ, Jitka. Tradiční a moderní zdroje informací v životě školáka. *Duha*. [online]. 27.06.2011 [cit. 19.04.2012]. Dostupný z: <http://duha.mzk.cz/clanky/tradicni-moderni-zdroje-informaci-v-zivote-skolaka>.

atlas a odborné knihy a u předmětů přírodovědných se častěji v odpovědi objevoval internet, interaktivní tabule a dataprojektor.

Samozřejmostí by mělo být současné využívání encyklopedií a slovníků. Nejen proto, aby se v nich žáci poučili, ale také aby se učili vyhledat vhodný zdroj žádané informace a v něm pak vlastní informaci. Už staří Římané znali moudrost, platící i v dnešním světě: „Qui scit, ubi sit scientia, habenti est proximus“ („Kdo ví, kde se poučit, je již poučen“). Žáci by se měli učit vytvářet si osobní informační aparát – osobní dokumentaci. Učitel i žáci se v tomto pojetí vzdělávání dostávají do nových rolí: učitel se stává zprostředkovatelem získávání poznatků a rozvoje dovedností žáků, žák je vnímán jako aktivní účastník výuky.⁵⁹

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁶⁰:

- interaktivní tabule, internet, encyklopedie, pomůcky dostupné v kabinetech (mnohdy historické, ale výborné)
- Reálné předměty (slovní zásoba), hry na procvičení i slovní zásobu, různé jiné knihy, které souvisí s látkou, knihy a články na čtení.

Otázka č. 18 Je vaše škola dostatečně vybavená ohledně ICT? (počítače, multimediální tabule, dataprojektory, ...)

Účelem je zjistit, jak vybavenost školy, protože škola má za úkol naučit žáky i počítačovou gramotnost. Podle 57 % učitelů je škola dostatečně vybavená, nespokojenost projevilo 43 % procent.

Akční plán škola 21.století⁶¹, probíhá od roku 2009 a končit bude v roce 2013, plán má několik hlavních úkolů, zajištění informační gramotnosti, dostupnost ICT pro pedagogy i žáky, vzdělání pedagogických pracovníků a poskytování výukových programů a elektronických výukových zdrojů.

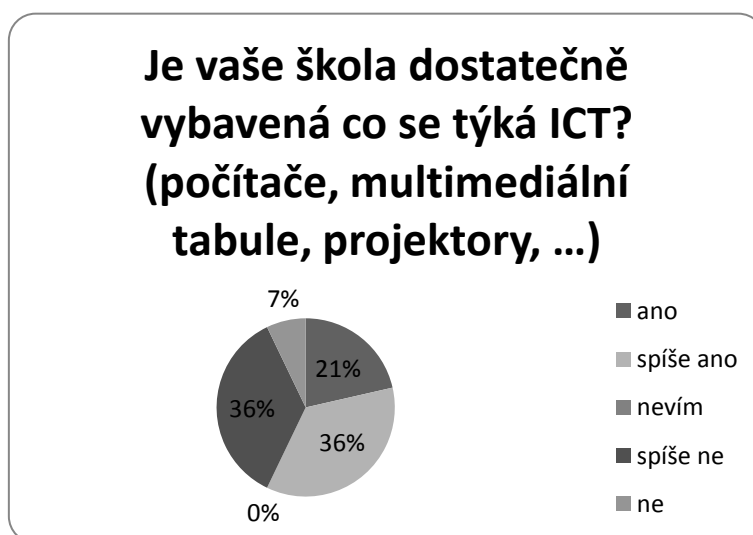
⁵⁹ JURSOVÁ, Jitka. Tradiční a moderní zdroje informací v životě školáka. *Duha*. [online]. 27.06.2011 [cit. 19.04.2012]. Dostupný z: <http://duha.mzk.cz/clanky/tradicni-moderni-zdroje-informaci-v-zivote-skolaka>.

⁶⁰ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

⁶¹ HAUSNER, Milan. Škola pro 21. století. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/8166_1_1/download/

Existuje jisté povědomí o tom, že technologie mají být implementovány i v jiných předmětech a umístěny i v jiných učebnách. Toto povědomí je v řadách učitelů i veřejnosti nedostatečné a značně zkreslené. Proto i tam, kde jsou k dispozici, dochází velmi často k nasazování technologií způsobem, který jejich potenciál plně nevyužívá a může v těch nejméně příznivých případech vést až ke zhoršování výukových výsledků žáků. (Typickým příkladem je vytváření „pasivních“ diváků výukové hodiny při nevhodné didaktice práce s interaktivními tabulemi.) Dlouhodobým cílem resortu školství proto musí být nastartování změn vedoucích k optimalizaci využívání technických prostředků ve výukovém procesu.⁶²

Graf č. 23

Otázka č. 19 Z jakého důvodu je nedostatečná, co vám osobně chybí?

Nejvíce si pedagogové stěžují na funkčnost počítačů, jeden z respondentů dokonce upozornil na chybějícího odborníka, který by se o funkčnost staral. Dále učitele trápí nedostatek interaktivních tabulí. V rámci výuky by i ocenili připojení internetu v každé třídě.

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁶³:

- IT odborník, který by alespoň to málo udržoval v chodu! Jinak více interaktivních tabulí.

⁶² HAUSNER, Milan. Škola pro 21. století. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/8166_1_1/download/

⁶³ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

- v každé třídě internet, encyklopedie ve více kusech, aby mohly děti vyhledávat najednou, více praktických ukázek (předmětů)
- PC s dataprojektory i v jiných než odborných učebnách, účím své předměty v kmenových třídách a vybavení není

Otázka č. 20 Navštěvují žáci školní knihovnu ?

Učitelé dle odpovědi podcenili žáky, protože pouze jeden respondent si myslí, že žáci využívají školní knihovnu. Ve srovnání s dotazníkem určeným pro žáky se odpovědi lišili, protože 30 % respondentu uvedlo, že jí navštěvuje.

V dotazníku v r. 2007 přiznalo 25% dívek a 50% hochů, že vůbec nenavštěvují městskou (obecní) knihovnu a 66% a 74% podle své odpovědi vůbec nevyužívá školní knihovnu. Na druhé straně škály 43% dívek a 24% hochů jsou pravidelnými návštěvníky městské (obecní knihovny), tedy navštěvují ji alespoň jednou za měsíc, a 16% dívek a 11% hochů jsou návštěvníky školních knihoven. Podle těchto výsledků jsou školní knihovny místem k sebevzdělávání, které je v ČR využíváno velmi malou částí školou povinných dětí.⁶⁴

Graf č. 24

Otázka č. 21 Je dle vás dostatečně vybavena školní knihovna?

⁶⁴ JURSOVÁ, Jitka. Tradiční a moderní zdroje informací v životě školáka. *Duha*. [online]. 27.06.2011 [cit. 19.04.2012]. Dostupný z: <http://duha.mzk.cz/clanky/tradicni-moderni-zdroje-informaci-v-zivote-skolaka>.

Školní knihovna (dále jen „knihovna“) (je základní knihovnou ve smyslu § 3 a § 12 zákona č. 257/2001 Sb., (knihovní zákon)⁶⁵) je čtenářským a informačním centrem školy poskytujícím odborné, studijně pracovní a knihovnicko-informační služby školy. Knihovna zajišťuje především informační podporu výchovy a vzdělávání ve škole.⁶⁶

Kladně odpovědělo pouze 14 % a to zvolili odpověď spíše ano, odpověď ano si nevybral ani jeden respondent. Překvapivým zjištěním je, že odpověď nevím zvolilo 28 % respondentů, což ukazuje na nezájem učitelů o využívání školní knihovny. Ideálně by to mělo vypadat tak, že učitel dá žákům úkol a upozorní na knihy, které k danému úkolu jsou uloženy ve školní knihovně. Negativně odpovědělo 58 %, což ukazuje na velké mezery ve vybavenosti knihovny.

Graf č. 25

Otázka č. 22 Z jakého důvodu je nedostatečná, co vám osobně chybí?

Jeden z respondentů uvedl, že má na starosti školní knihovnu. Jeho odpověď zněla takto: „Těžko říci, právě se sama věnuji inventuře, a stav knihovny je z mého pohledu jako by ve škole ani nebyla. Obsah je velmi neuspokojivý.“ Všichni respondenti nespokojení s obsahem školní knihovny se shodli na nedostatku odborné literatury.

⁶⁵ Uvede se, pouze je-li knihovna zřízena k poskytování služeb podle zákona č. 257/2001Sb.

⁶⁶ HAUSNER, Milan. Škola pro 21. století. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/8166_1_1/download/.

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁶⁷:

- Rozmanitost. V knihovně je pouze "úplně základní" literatura k hlavním předmětům, ale pokud by se chtěl žák dozvědět více, moc by toho nenašel.
- víc dětských encyklopedií, ale i beletrie pro žáky 2. stupně, propojení se "studovnou", kde by žáci mohli o polední pauze listovat knihami

Otázka č. 23 V čem vám pomáhají informační technologie?

Bez ohledu na délku odučených let (viz otázka č. 26) nikdo z respondentů neodpověděl, že nevyužívá ICT. Naopak všichni odpověděli, že jim pomáhá v přípravě na výuku a hlavně ke zrychlení.

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁶⁸:

- příprava učebních materiálů, ukázek, obrázků
- Ve všem. Při výuce, výkladu, zpracování informací, tvorbě informačních sdělení atd.
- rychlost ve vyhledávání informací, atraktivita formy pro žáky

Pouze jeden respondent používá informační technologie k lepší komunikaci s rodiči. Dnes v době vysokorychlostního internetu školy začaly místo klasických žákovských knížek dávat přednost počítačovému programu, např. Bakalář⁶⁹. Úkolem tohoto systému je kompletní správa školy od evidence žáků, známek po komunikaci s rodiči a generátor rozvrhů.

4.6.4. Názor učitelů na Google generaci

Otázka č. 24 Přeceňují žáci sami sebe?

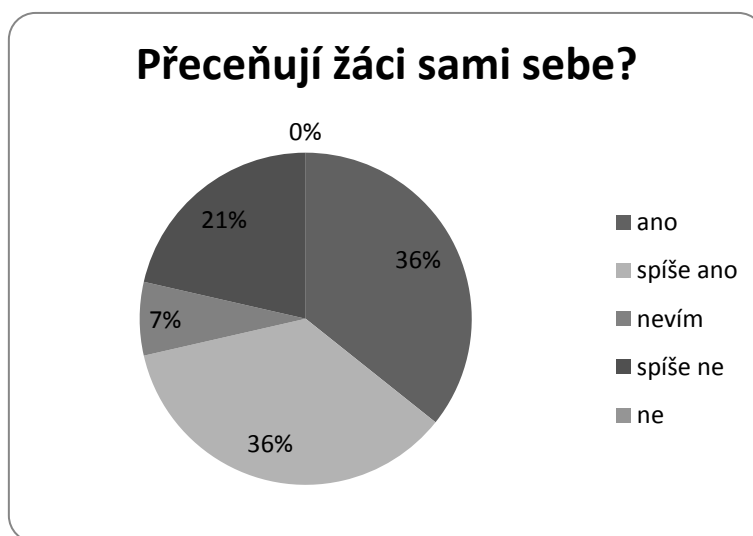
Mezi další charakteristickou vlastnost Google generace patří přeceňování vlastních sil. Pedagogové se přiklonili k odpovědím spíše ano a ano, dohromady dávali 72 %.

⁶⁷ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

⁶⁸ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

⁶⁹ *BAKALÁŘI - systém pro administrativu školy* [online]. 2012 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://www.pachner.cz/bakalari/bakalari.htm>.

Graf č. 26

Otázka č. 25 Pokud ano, v čem se přeceňují?

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁷⁰:

- Takto jsme si tuto generaci vychovali, aby jejich "já" bylo neotřesitelně nejlepší. To že tomu tak není se dozvedí bohužel až později, v reálném životě, až tohle všechno nebude jen o slovech, ale o činech.
- co se týká ICT, myslí si, že to mají v malíčku, ale pak neumí připojit přílohu k e-mailu či nastavit kontrolu pravopisu ve Wordu
- Ve znalostech, postavení, dovednostech, hodnocení.

Otázka č. 26 Myslíte, že má většina vašich žáků profil na sociální síti Facebook?

Tato a následující otázka jsou pouze ověřovací otázky, jestli učitelé mají přehled o svých žácích, protože by měli učitelé mít za úkol i nějakou prevenci vůči sociálním sítím a internetu. Pokud učitel uvedl, že neví, tak se nejspíš nijak nezabývá potencionálním nebezpečím. Učitelé si často neuvědomují, že žáky vlastně i vychovávají, protože s nimi často tráví více času než vlastní rodiče.

⁷⁰ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

Graf č. 27

Otázka č. 27 Jsou dnešní žáci jiní než žáci před 10-15 lety?

Více jak polovina pedagogů si myslí, že dnešní studenti jsou jiní. V porovnání s jejich praxí vychází, že odpověď ano dali učitelé s praxí delší než 20 let, naopak učitelé z praxí kratší 5 let volili odpověď nevím nebo spíše ne.

Graf č. 28

Otázka č. 28 V čem jsou dnešní žáci jiní?

Odpovědi jsou negativní a kritické k dnešní generaci, ani jedna odpověď nebyla ve prospěch Google generace. Otázkou stále zůstává, kdo za to nese odpovědnost za vlastnosti dnešních žáků.

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁷¹:

- Průbojnější, méně přemýšliví, myslím, že je víc žáků, které nemají do života konkrétní cíle a školou prostě nějak proplouvají bez zájmu a čekají, co jim čas přinese (samozřejmě to neplatí o všech)
- Jistota že právě oni dělají vše správně, kritizují všechny jen ne sebe. Obecně si dovolí mnohem víc a studijní snahy jsou mnohem nižší - je to slabými ročníky, dětí je málo a nemusí se pro přijetí na školy tolik snažit.
- Nemají respekt vůči ničemu, zábrany ve svém chování. Vzdělání neberou vůbec vážně a převládá pocit, že se učí pro učitele a ne pro sebe. Myslí si, že když se jim něco dělat nechce, tak to dělat nemusí a neuvědomují si, že později v životě to tak nebude.

Otázka č. 29 Doplňte následující větu. Dnešní žák je ...

Výčet nejzajímavějších odpovědí⁷²:

- příliš konzumní a velmi často morálně nízký, napodobující tím svět, který vidí v televizi a na internetu.
- stále dítě a jako takovému mu lze leccos odpustit.
- sebevědomí (většinou) - v dobrém a špatném smyslu
- chudák, protože se na něho ze společnosti hrnou informace většinou naprosto irelevantní

Současná kritika zhoršujících se faktických znalostí našich žáků vychází z nepochopení aktuálního vývoje společnosti, ale přitom popisuje pravdivé skutečnosti. Naše školství se nachází v přechodové fázi, v níž se sice daří tradiční výukové metody úspěšně zpochybňovat, ale nové se zatím dostatečně neprosadily.⁷³

⁷¹ Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

⁷² Ukázky odpovědí z průzkumu jsou ve stejné formě, jak napsali respondenti.

⁷³ HAUSNER, Milan. Škola pro 21. století. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/8166_1_1/download/

5. Závěr

V teoretické části práce je představena charakteristika generace Veteránů, Babyboomers, generace X, generace Y a Google generace. Při bližším zkoumání bylo zjištěno, že Google generace se podobá generaci Y. To je dáno tím, že obě patří mezi takzvané digitální domorodce. Google generace se narodila v letech 1995 až 2010 a od útlého dětství se pohybují v prostředí obklopeném notebooky, smartphony a wifi sítí, svět kolem nich je online, proto chtějí být také online.

Google generace je generací, která dává přednost online informacím a očekává od všech okolo přizpůsobení. Škola jako vzdělávací instituce má těžkou pozici, protože informace podávané v klasické podobě (např. učebnice), se stává pro žáky nezajímavá. Školy se snaží reagovat zapojením informační a komunikační techniky. Tento problém se snaží řešit i Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy plánem na rozvoj informační a komunikační technologie v letech 2009 až 2012.

Praktická část je rozdělena na dvě podkapitoly. První se snaží zjistit, jaká Google generace je a to z pohledu sebe samých, jak využívá informační zdroje a zda navštěvuje knihovny. Druhá se věnuje učitelům a jejich pohledu na tuto generaci v oblasti informační gramotnosti. Předpokládaný výsledek byl, že dnešní generace žáků neumí najít relevantní informace, hledá informace pouze online, nenavštěvuje knihovny a přeceňuje svoje možnosti.

V dotaznících sebe žáci charakterizovali jako osoby dávající přednost online informacím, přesto více jak polovina žáků navštěvuje městské knihovny a zhruba jedna třetina využívá služeb školní knihovny. Velkou část svého času tráví na internetu a to hlavně na sociálních sítích. Jako hlavní online zdroj odborných informací využívají Wikipedii a informace nalezené na internetu se snaží ověřovat.

Předpoklad velkého procenta času tráveného na internetu zapříčinil položení otázek ohledně bezpečnosti proti kyberšikaně, pedofilii a jiným nebezpečným jevům spojeným s internetem a obzvlášť sociálními sítěmi. Google generace uvedla, že není příliš kontrolována v tom, jak a s kým tráví čas ve virtuálním prostředí, přestože se průzkumu účastnili i žáci ve věku 11 let. Pokud rodiče projeví nějaký zájem o to, jak tráví svůj online čas, tak dávají přednost občasnému zeptání.

Učitelé jsou v porovnání s odpověďmi od žáku více skeptičtí. Myslí si, že žáci umí najít relevantní informace, ale neumí s nimi dále pracovat, protože mají často problém s porozuměním textu. Učitel se snaží zlepšovat čtenářskou i informační gramotnost zadáváním samostatných prací, přesto přiznávají, že žáci pouze informace stahují a vydávají za svoji práci. Učitelé se této situaci snaží vyhnout a kontrolují práce, někteří dokonce chtějí uvedené i zdroje informací.

Při jejich osobním názoru na dnešní generaci uvádějí, že jsou jiní než předešlé generace. Daleko více si věří a přeceňují své znalosti a schopnosti. Dále nemají konkrétní cíle do budoucna ani respekt k ostatním. Učitelé se je snaží motivovat k získávání informací pomocí zadávání samostatných prací, ukazováním příkladů a možnosti využití v reálném životě. Při výuce používají různých pomůcek a to od odborných slovníků, atlasů přes projektory a multimediální tabule po internet. Často, ale učitele uváděli nedostatečnou vybavenost školy v oblasti informační technologie. Při otázkách týkajících se školní knihovny se většinou učitelé shodují na nedostatečném množství odborné literatury, někteří uvádějí, že chybí i základní literatura, která by měla být součástí každé školní knihovny.

Google generace je taková jakou jsme ji vychovaly. Žije ve světě s obrovským množstvím informací, se kterými je teprve učíme pracovat. Učitelé se snaží učit je jak zacházet s informacemi, i když někteří nemají zájem. Ale popis v této práci ukazuje pouze průměrného zástupce Google generace, a nesmí se zapomenout na to, že každý je jiný a má své individuální potřeby a způsoby jejich uspokojování.

6. Zdroje

1. BAKALÁŘI - systém pro administrativu školy [online]. 2012 [cit. 2012-05-20].
Dostupné z: <http://www.pachner.cz/bakalari/bakalari.htm>.
2. DISMAN, Miroslav; *Jak se vyrábí sociologická znalost*, 3. vyd., Praha: Karolinum, 2005, 374 s. ISBN 978-80-246-0139-7.
3. STRAUSS, William a Neil HOWE. *Generations: the history of America's future, 1584 to 2069*. 1. vyd. New York: Morrow, 1991. ISBN 0688081339.
4. JACKSON, Jo. *Veterans, Baby Boomers, Gen X, Gen Y and Gen Z: Understanding the Different Generations and Their Characteristics*. [online]. [cit. 2012-04-19].
Dostupné z: <http://jojackson.suite101.com/veterans-baby-boomers-gen-x-gen-y-and-gen-z-a185353>.
5. [Ikaros, redakce](#). Informační generace: změna nebo kontinuita? (David Bawden). *Ikaros* [online]. 2009, roč. 13, č. 5 [cit.2012-04-19]. ISSN 1212-5075.
Dostupné z: <http://www.ikaros.cz/node/5462>.
6. WILLIAMS, Kaylene C. Robert A. PAGE. Marketing to the generations [online]. 2011. [cit. 2012-04-19]. Dostupný z: <http://ww.aabri.com/manuscripts/10575.pdf>.
7. JACKSON, Jo. *Veterans, Baby Boomers, Gen X, Gen Y and Gen Z: Understanding the Different Generations and Their Characteristics*. [online]. [cit. 2012-04-19].
Dostupné z: <http://jojackson.suite101.com/veterans-baby-boomers-gen-x-gen-y-and-gen-z-a185353>.
8. [ŠUBROVÁ Jana](#) a Edita VALIŠOVÁ. Senior v péči Knihovny Jiřího Mahena . *Inflow: information journal* [online]. 2010, roč. 3, č. 12 [cit. 2012-04-19]. ISSN 1802-9736. Dostupný z WWW: <http://www.inflow.cz/senior-v-peci-knihovny-jiriho-mahena>.
9. Social bakers: The recipe for social marketing success. [online]. [cit. 2012-04-19].
Dostupné z: <http://www.socialbakers.com/facebook-statistics>.
10. BEEKMAN, Trent. Fill in the Generation Gap. *Strategic Finance*. 2011, roč. 93, č. 3, s. 15-17. ISSN 1524833X.
11. MILLER, Richard a Kelli WASHINGTON. *Consumer behavior 2009* [online]. 5. vyd. The United States of America: Richard K. Miller & Associates, 2008 [cit.

- 2012-04-19]. ISBN 1-57783-134-9. Dostupné z:
<http://library.spokanefalls.edu/pdf/ConsumerBehavior2009.pdf>.
12. The state of LinkedIn. *Socialnomics: World of mouth for social good* [online]. [cit. 2012-04-19]. Dostupné z: <http://www.socialnomics.net/2011/03/28/linkedin-hits-100-million-breakdown-by-country-graphic/>.
13. REISENWITZ, Timothy H. a Rajesh IYER. Differences in generation x and generation y: implications for the organization and marketers. *Marketing Management Journal*. 2009, roč. 19, č. 2, s. 91-103. ISSN 1534973X.
14. <http://library.spokanefalls.edu/pdf/ConsumerBehavior2009.pdf>.
15. ČESKÁ TELEVIZE. Generace Y. In: *Youtube* [online]. 2009-02-09 [cit. 2012-02-06]. 5:19 min. Kanál uživatele Rumczeis. Dostupné z:
<http://www.youtube.com/watch?v=zQrqZodEwVU>.
16. BLACK, Alison. Gen Y: Who They Are and How They Learn. *Educational Horizons*. 2010, roč. 88, č. 2, s. 92-101. ISSN 0013175X. Dostupné z:
<http://www.eric.ed.gov/PDFS/EJ872487.pdf>.
17. PRENSKY, Mark. *From digital natives to digital wisdom: hopeful essays for 21st century learning*. 1. vyd. Calif.: Thousand Oaks, 2012. ISBN 1452230099.¹ Social bakers: The recipe for social marketing success. [online]. [cit. 2012-05-19]. Dostupné z: <http://www.socialbakers.com/facebook-statistics>
18. PRENSKY, Mark. Digital Natives, Digital Immigrants. *On the horizon* [online]. 2001, s. 6 [cit. 2012-05-19]. Dostupné z:
<http://www.marcprensky.com/writing/prensky%20-%20digital%20natives,%20digital%20immigrants%20-%20part1.pdf>.
19. GECK, Caroline. The generation Z connection: teaching information literacy to the newest net generation. *Teacher Librarian*. Feb 2006. vol. 33, no. 3, s. 19-23. ISSN: 1481-1782. Fulltext dostupný komerčně z:
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=lih&AN=19832337&lang=cs&site=ehost-live>.
20. MCCRINDLE, Mark a Emily WOLFINGER. *The ABC of XYZ: understanding the global generations*. 1. vyd. Sydney: UNSW Press, 2009. ISBN 9781742230351.

21. DUNBAR, Robin. Social networks. *New Scientist*. 2012, roč. 214, č. 2859, s. 8. ISSN 02624079.
22. WATSON, Jason M. a David L. STRAYER. Supertaskers: Profiles in extraordinary multitasking ability. *Psychonomic Bulletin & Review* [online]. 2010, roč. 17, č. 4 [cit. 2012-05-20]. ISSN 1531-5320. Dostupné z: <http://www.psych.utah.edu/lab/appliedcognition/publications/supertaskers.pdf>.
23. NICHOLAS, David. The behaviour of the researcher of the future (the 'Google generation'). *Art Libraries Journal*. 2010, roč. 35, č. 1, s. 18-21. ISSN 03074722.
24. SPRING, H. Health professionals of the future: teaching information skills to the Google generation. *Health information and libraries journal*. 2010, roč. 27, č. 2, s. 158-162. ISSN 14711834.
25. WAGNER, Jan. Web 2.0. [online]. 2010 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://www.ceskaskola.cz/2010/03/jan-wagner-web-20.html>
26. HAUSNER, Milan. Škola pro 21. století. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/8166_1_1/download/
27. NEUMAJER, Ondřej. Profil Škola21: ICT ve školách očima učitelů. [online]. 2012 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/15717/PROFIL-SKOLA21---ICT-VE-SKOLACH-OCIMA-UCITELU.html>.
28. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Kolik domácností v ČR má počítač a internet? Český statistický úřad [online]. [cit. 2012-04-]. Dostupný z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/kolik_domacnosti_v_cr_ma_pocitac_a_internet.
29. JURSOVÁ, Jitka. Tradiční a moderní zdroje informací v životě školáka. *Duha*. [online]. 27.06.2011 [cit. 19.04.2012]. Dostupný z: <http://duha.mzk.cz/clanky/tradicni-moderni-zdroje-informaci-v-zivote-skolaka>.
30. Češky a Češi v kyberprostoru: Zpráva výzkumného týmu sociologie a psychologie v rámci projektu bezpečnostního výzkumu „Problematika kybernetických hrozeb z hlediska bezpečnostních zájmů České republiky. *Univerzita Karlova v Praze*,

- Fakulta sociálních věd* [online]. Praha, 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z:
<http://www.mvcr.cz/soubor/cyber-vyzkum-fsv-redukce-2-pdf.aspx>.
31. LUPAČ, Petr. Realita (a mýty) digitální generace. In: *Lupa.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/realita-a-myty-digitalni-generace-dokonceni/>.
32. *Informační gramotnost s gepardem* [online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z:
<http://gepard.scio.cz/>.
33. [HANZLÍKOVÁ, Lenka](#). Posluchačská zpráva z První české Wikikonference. *Ikaros* [online]. 2010, roč. 14, č. 1 [cit. 12.05.2012]. ISSN 1212-5075. Dostupný z: <http://www.ikaros.cz/node/5936>.
34. Výroční zpráva 2010, Městská knihovna v Praze, 2009. 25 s. Dostupné z:
<http://www.mlp.cz/cz/dokumenty/?act=get&check=8801ce4cb8eb0d0e50a71285186fc2d4&id=490&noinc=1&>.
35. Prognóza trhu práce[online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z:
<http://prognozatrhu prace.vupsv.cz/occ/7>.
36. Počet uživatelů Facebooku 2011[online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z:
https://www.facebook.com/note.php?note_id=145129692214232.
37. DOMBROVSKÁ, Michaela, Hana LANDOVÁ a Ludmila TICHÁ. Informační gramotnost - teorie a praxe v ČR. *Národní knihovna knihovnická revue* [online]. 2004, roč. 15, č. 1, s. 12 [cit. 2012-05-20]. ISSN 1214-0678. Dostupné z:
<http://knihovna.nkp.cz/nkkr0401/0401007.html>.
38. *Information behaviour of the researcher of the future* [online]. 11.1.2008 [cit. 2011-04-20]. Dostupné z WWW:
http://www.jisc.ac.uk/media/documents/programmes/reppres/gg_final_keynote_11012008.pdf.
39. ZOUNEK, Jiří. *ICT v životě základních škol*. vydání 1. Praha : Triton, 2006. 152s. ISBN 80-7254-858-1.

7. Seznam grafu a tabulek

- Graf č. 1 Složení respondentů dle pohlaví
- Graf č. 2 Složení respondentů dle věku
- Graf č. 3 Internet v domácnosti
- Graf č. 4 Počet hodin strávených denně na internetu
- Graf č. 5 Profil na sociální síti Facebook
- Graf č. 6 S počítačem umím lépe než rodiče
- Graf č. 7 Kontrolují nebo ptají se rodiče na čas strávený na internetu
- Graf č. 8 Dostávání seminárních prací nebo referátů
- Graf č. 9 Jako hlavní internetový zdroj informací do školy je Wikipedie
- Graf č. 10 Ověřuji informace na více www stránkách
- Graf č. 11 Navštěvuji městskou knihovnu
- Graf č. 12 Navštěvuji školní knihovnu
- Graf č. 13 Jaký učíte předmět
- Graf č. 14 Máte svůj profil na Facebooku
- Graf č. 15 Zadáváte referáty nebo seminární práce
- Graf č. 16 Kolik referátů dáváte průměrně na jednoho žáka za pololetí
- Graf č. 17 Snažíte se žáky motivovat k hledání informací
- Graf č. 18 Kde nejčastěji žáci hledají informace do školy
- Graf č. 19 Kontrolujete, že referát či jiná práce není pouze okopírování z internetu
- Graf č. 20 Myslíte, že mají dnešní žáci problém s porozuměním textu a soustředěností
- Graf č. 21 Myslíte, že dnešní žáci umějí vyhledat relevantní informace k zadanému tématu
- Graf č. 22 Využíváte při vyučování jiných pomůcek než učebnic
- Graf č. 23 Je vaše škola dostatečně vybavení ohledně ICT?
- Graf č. 24 Navštěvuji žáci školní knihovnu
- Graf č. 25 Je dle vás dostatečně vybavená školní knihovna
- Graf č. 26 Přeceňují žáci sami sebe
- Graf č. 27 Myslíte, že má většina žáků profil na sociální síti Facebook
- Graf č. 28 Jsou dnešní žáci jiní než žáci před 10-15 lety?
- Tabulka č.1 – Přehled generací dle data narození
- Tabulka č.2 – Porovnání aktivit na internetu
- Tabulka č. 3 - Porovnání dle zdroje hledaných informací

Tabulka č. 4 – Porovnání dle půjčených publikací v městské knihovně

Tabulka č. 5 – Porovnání dle půjčených publikací ve školní knihovně

8. Příloha č.1: P Ukázka z online dotazníku – žák

Google generace - pouze pro nar. po roce 1995

Konec vyplňování **dnes v 08:45:00**, výsledky budou veřejně přístupné.

Počet otázek: 20 Průměrná doba vyplňování: 00.01:59

Děkuji za tvůj čas.

Adéla Špačková

povinná otázka

5. Na internetu trávím nejvíce času:

Zvolte prosím u každé odpovědi nějaké (jedinečné) pořadí:

hledáním informací do školy:	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐	6. ☐
hráním online her:	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐	6. ☐
na sociálních sítí (facebook, lidé.cz, jiné):	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐	6. ☐
čtením zpráv (idnes.cz, novinky.cz, sport.cz, jiné):	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐	6. ☐
hledáním informací o svých zálibách, koníčcích:	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐	6. ☐
stahováním her, hudby, filmů:	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐	6. ☐

Google generace - pouze pro nar. po roce 1995

Konec vyplňování **dnes v 08:45:00**, výsledky budou veřejně přístupné.
Počet otázek: 20 Průměrná doba vyplňování: 00.01:59

Děkuji za tvůj čas.

Adéla Špačková

povinná otázka

8. Myslím, že s počítačem umím lépe než moji rodiče.

SOUHLASÍM

SPÍŠE SOUHLASÍM

NEVÍM

SPÍŠE NESOUHLASÍM

NESOUHLASÍM

Pokračovat

Google generace - pouze pro nar. po roce 1995

Konec vyplňování **dnes v 08:45:00**, výsledky budou veřejně přístupné.
Počet otázek: 20 Průměrná doba vyplňování: 00.01:59

Děkuji za tvůj čas.

Adéla Špačková

povinná otázka

18. Navštěvuji školní knihovnu?

ano

ne

Pokračovat

Příloha č.2: Ukázka z online dotazníku - učitel

Google generace - jaká je z pohledu učitelů

Konec vyplňování **dnes v 16:15:00**, výsledky budou k dispozici pouze zadavateli.

Počet otázek: 29 Průměrná doba vyplňování: 00.11:30

povinná otázka

1. Učíte předmět:

- humanitně zaměřený
- přírodovědně zaměřený
- Vlastní odpověď:

Pokračovat

[Ukončit vyplňování dotazníku a smazat vyplněné hodnoty](#)

N

Google generace - jaká je z pohledu učitelů

Konec vyplňování **dnes v 16:15:00**, výsledky budou k dispozici pouze zadavateli.

Počet otázek: 29 Průměrná doba vyplňování: 00.11:30

povinná otázka

7. Kontrolujete, že referát či jiná práce není pouze zkopírovaná z internetu?

- ano
- ne

Pokračovat

[Ukončit vyplňování dotazníku a smazat vyplněné hodnoty](#)

N

Google generace - jaká je z pohledu učitelů

Konec vyplňování **dnes v 16:15:00**, výsledky budou k dispozici pouze zadavateli.

Počet otázek: 29 Průměrná doba vyplňování: 00.11:30

povinná otázka

15. Je dle vás dostatečně vybavena školní knihovna?

- ano
- spíše ano
- nevím
- spíše ne
- ne

Google generace - jaká je z pohledu učitelů

Konec vyplňování **dnes v 16:15:00**, výsledky budou k dispozici pouze zadavateli.

Počet otázek: 29 Průměrná doba vyplňování: 00.11:30

povinná otázka

18. Myslíte, že dnešní žáci umějí vyhledat relevantní informace k zadanému tématu?

- ano
- spíše ano
- nevím
- spíše ne
- ne

Pokračovat